

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Αριθμός Φύλλον 1
Οκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2002
Αθήνα 3-12-2002

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ 20 • 11143 ΑΘΗΝΑ

PORT
PAYE
HELLAS

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ: Γενική άποψη από την Πουλιάνα το 1939

Αρχείο Ιωάννας Κωνσταντίνου

Η ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΣ

Πολλοί θα διερωτηθούν, κρατώντας στα χέρια τους αυτό το περιοδικό, τι μας ώθησε να το εκδώσουμε και να προσθέσουμε άλλο ένα έντυπο στα ήδη πολλά υπάρχοντα.

Είναι αλήθεια, φίλοι, Καλαρρυτινοί, ότι τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκε πληθώρα εντύπων στο χώρο της Ηπειρωτικής αποδημίας, που ενώ αρχικά αντιμετωπίστηκαν με ενθουσιασμό, στη συνέχεια το ενδιαφέρον του κοινού απόνισε και χάθηκε.

Σχεδόν κάθε σύλλογος σήμερα εκδίδει μία εφημερίδα ή σπίνει ένα χορευτικό συγκρότημα, χωρίς συνήθως μεγάλη επιτυχία, και δεν αναφερόμαστε, βέβαια, στις λίγες τιμητικές εξαιρέσεις, που με τη σοβαρότητα της δουλειάς τους επέτυχαν την αποδοχή και την καταξίωση. Αυτές οι περιπτώσεις επιβεβαιώνουν απλώς τον κανόνα.

Οι δικές μας φιλοδοξίες και επιδιώξεις δε στοχεύουν στο να τονίσουμε την παρουσία μας ή τις θέσεις μας στα τεκταινόμενα του χωριού. Δε θέλουμε να επιδεικνύουμε. Πολύ περισσότερο δεν είναι στους σκοπούς μας η άκριτη συμπαράταξη με μία από τις αντιμαχόμενες παρατάξεις. Τις ήδη υπάρχουσες διαμάχες δυσκολεύεται άλλωστε να κατανοήσει και η πλειοψηφία των συμπατριωτών.

Σκοπός μας είναι η δημιουργία ενός περιοδικού, που θα ασχολείται σοβαρά και αποκλειστικά με τους Καλαρρυτίτες, με το γνωστό και άγνωστο παρελθόν τους, με το παρόν και τις αθέατες πλευρές του, με

το μέλλον του σαν ιστορικό χωριό και με τις άπειρες δυνατότητες ανάπτυξης που έχει και που πρέπει να διεκδικηθούν. Το νέο περιοδικό θα έχει στόχο να προβάλει την ιστορία και τον πολιτισμό των Καλαρρυτιτών, να βοηθά τις ειλικρινείς προσπάθειες ανάπτυξης τους με γνώμονα τη σωστή συντήρηση του χωριού και του περιβάλλοντος, να εντοπίζει προβλήματα και να προτείνει λύσεις. Να παρουσιάζει στους αναγνώστες του, που δε γνωρίζουν καλά το χωριό μας, μια εικόνα συναδελφωσης και κοινής προσπάθειας για βελτίωση και όχι να επιδεικνύει την ικανότητά μας για συγκρούσεις και αλληλοσπαραγμούς.

Επί πλέον, θέλουμε το περιοδικό μας να γίνει ένα ελεύθερο βήμα, όπου όλοι θα μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις τους, χωρίς πάθος, είτε αυτές βρίσκουν σύμφωνη τη σύνταξη είτε όχι, χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς λογοκρισία. Οι προϋποθέσεις που θέτουμε, είναι ο σεβασμός του περιορισμένου χώρου και η κοσμιότητα των εκφράσεων.

Πιστεύουμε ότι οι Καλαρρυτινοί έχουν το δικαίωμα σε μία πολυσυλλεκτική και αντικειμενική ενημέρωση για όσα συνέβησαν, συμβαίνουν ή πρόκειται να συμβούν στο χωριό τους.

Σε αυτά τα πλαίσια, κάθε συνεργασία είναι όχι μόνο ευπρόσδεκτη, αλλά απαραίτητη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Αριθμός Φύλλου 1
Ορισμός: Νεοσύμφωνο
Αριθμός: 2002
Αριθμ. 1-12-2002

Ιδιοκτήτης
**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ**

Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 ΑΘΗΝΑ

Εκδότης
ΣΠΥΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Πρόεδρος του Συλλόγου
Γιάννη Σταθά 6, 106 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: Γραφείου 210 3638235

Διεύθυνση - Αλληλογραφία
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ
Υμηττού 92, 155 61 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
Τηλ. 210 6514487 - 0944568543

Υπεύθυνη Ύλης - Παρουσίαση
ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Κατσιμπίρη 40, 155 61 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
Τηλ.: 210 6535902

Εμβάσματα:
ΕΛΕΝΗ ΒΟΓΙΑΡΟΥ
Μυτιλήνης 79
113 64 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 8676865

Διευθύνσεις - Ταχυδρόμηση
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ
Γεωργίου Μαριδάκη 20, 111 43 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 2020356

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία
Επιμέλεια Παραγωγής
PRESS LINE
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 • 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο (210) 5225479 FAX: (210) 5243345

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

- Το φύλλο εκδόθηκε με δαπάνες του πενιχρού ταμείου του συλλόγου.
- Μόνη πηγή εσόδων της έκδοσής μας είναι οι ενισχύσεις των αναγνωστών. Παρακαλούμε θερμά στηρίξτε τη για να ζήσει.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Το ξεκίνημα

Αγαπητοί Καλαρρυτιώτες, όπου γης, και φίλοι αναγνώστες, Η στήλη παραχωρήθηκε σ' αυτούς που μοχθούν για τη σύνταξη, το στήσιμο και την κυκλοφορία της έκδοσης. Μέσα απ' αυτή λοιπόν θα τα λέμε μεταξύ μας. Καλή αρχή!

Η πρόταση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας για ανάληψη της ευθύνης έκδοσης του περιοδικού μας προβληματίσε. Δε σκεφτήκαμε κόπο και υποχρεώσεις. Η ανάγκη προσφοράς υπερέχει και άλλωστε μαθημένα είναι τα βουνά στα χιόνια. Μας βασάνισαν όμως άλλα, ουσιαστικά ερωτηματικά, όπως:

- Ποια κενά καλείται να καλύψει μία ακόμη Καλαρρυτιώτικη έκδοση;
- Με ποια ύλη πρέπει να γεμίσει το περιοδικό για να προσφέρει στο χωριό μας ουσία και όχι μονάχα φιλολογία και ρομαντισμό;
- Ποιος θα γράφει τα κείμενα και σε τι ύφος;

Μετά από πολλή σκέψη ήρθε η απάντηση:

Το περιοδικό μας θα καταγράφει το παρελθόν, το παρόν και θα βοηθά στη σωστότερη χάραξη του μέλλοντος των Καλαρρυτιών. Ιστορικές μικρές μελέτες, έρευνες, συνεντεύξεις, θετικές προτάσεις σχετικές με το χωριό μας, ενημέρωση, ιδέες, όλα ευπρόσδεκτα· το νέο περιοδικό θα γίνει η φωνή όλων όσων αγαπούν το χωριό μας. Όλοι οι Καλαρρυτιώτες και οι φίλοι θα έχουν πρόσβαση στις σελίδες του, αρκεί να λαμβάνεται υπόψη η οικονομία του χώρου. Η σελίδα χωράει 850 έως 900 λέξεις. Θερμά παρακαλούμε τα κείμενα να συνοδεύονται και από φωτογραφίες (που θα επιστρέφονται), γιατί μία εικόνα είναι χίλιες λέξεις. Με κάθε φωτογραφία θα μειώνεται ανάλογα ο χώρος του κειμένου, γι' αυτό γράφετε όσο πιο μεστό κείμενα μπορείτε.

Ελπίζουμε τα γραφόμενα να μην είναι τέτοια που θα μας καθίσουν στο σκαμνί. Το ενυπόγραφο άρθρο δεν απαλλάσσει πάντα Εκδότη και Διευθυντή από την ευθύνη.

Ας μας επιτραπεί να τονίσουμε σήμερα, στο πρώτο τεύχος μας, ότι δε στοχεύουμε καθόλου να παίξουμε ρόλο ελεγκτή ή επιτιμητή σε όσα θα γράφονται. Ας αποφύγουμε όμως όλοι τούτο το ρόλο και ας κρατήσουμε το νέο περιοδικό στο ύψος που πρέπει. Δηλώνουμε ότι σεβόμαστε τις απόψεις όλων σας και γι' αυτό προτείνουμε οι προσωπικές διαφωνίες να λύνονται ειρηνικά και προφορικά.

Το περιοδικό ευελπιστεί να έχει μόνο θετικό έργο και να δημοσιεύει όλες τις καλές προτάσεις χωρίς να προσβάλλει κανέναν. Υποσχόμαστε ότι, όσο περνά από το χέρι μας, θα διασφαλιστεί η αμεροληψία.

Σας καλούμε όλους τώρα, να έρθετε αρωγοί στην προσπάθειά μας, που μοναδικό της στόχο έχει το καλό των Καλαρρυτιών.

Καλό ξεκίνημα
Η Σύνταξη

Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

Καλαρρυτιώτες συσχεπόμενοι....

Στις 16 Ιουνίου 2002 έγινε στο χωριό η επίσημη συνέλευση των μελών του Άτυπου Φορέα Ανάπτυξης των Καλαρρυτιών, μετά από πρόσκληση του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτινών «Η ΠΙΝΔΟΣ», που είχε την προεδρία του μέχρι το Σεπτέμβριο του 2002. Στη συνάντηση έλαβαν μέρος εκπροσωπούμενοι από τους προέδρους τους 1) η Κοινότητα των Καλαρρυτιών, 2) ο Συνεταιρισμός, 3) η Αναπτυξιακή Εταιρεία των Καλαρρυτιών, 4) ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτινών «Η ΠΙΝΔΟΣ», 5) ο Πανθεσσαλικός Σύλλογος Καλαρρυτινών «Οι Καλαρρυτίτες», 6) ο Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύνδεσμος «Καλαρρυτίτες» και 7) ο «Σύλλογος των εν Αττική Καλαρρυτινών».

Στη συνέλευση προέδρευσε ο ΠΣΚ «Η ΠΙΝΔΟΣ», ενώ τη συζήτηση παρακολούθησαν και πολλοί συμπατριώτες, μόνιμοι κάτοικοι ή ευρισκόμενοι στο χωριό εκείνη την ημέρα.

Κύρια διαπίστωση της συζήτησης ήταν η ανάγκη μεγαλύτερης δραστηριοποίησης των μελών του Φορέα για ανεύρεση χρηματοδότησης των σχεδίων ανακατασκευής και διαμόρφωσης των τριών κτιρίων της εταιρείας. Υπενθυμίζουμε ότι τα δύο εξ αυτών μετατρέπονται σε πρότυπους ξενώνες, ενώ το σχολείο γίνεται μουσείο και εργαστήριο της Καλαρρυτινής παραδοσιακής αργυροχρυσοκοΐας, σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης του ΕΟΤ. Είναι κοινά αποδεκτό, ότι μόνο έτσι θα γίνει δυνατή η σωστή και γρήγορη ανάπτυξη του χωριού μας, η διάσωση της φυσιογνωμίας και της παράδοσής του, που είναι και τα μόνα κεφάλαια που το διαχωρίζουν από τα υπόλοιπα χωριά της περιοχής.

Σημειώνουμε εδώ, ότι κατά γενική διαπίστωση, η χρηματοδότηση των έργων από τον ΕΟΤ είναι πια αμφίβολη, μετά την αλλαγή της μορφής του από την παρούσα Κυβέρνηση, παρά το ότι όλες οι διοικήσεις του ΕΟΤ είχαν κατά το παρελθόν προγραμματίσει τις απαραίτητες χρηματοδοτήσεις. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που ο ΕΟΤ βοήθησε μέχρι τώρα με πολλούς τρόπους το χωριό, διαθέτοντας π.χ. κονδύλια για επισκευή καλντεριμιών και τοιχείων, εκπονώντας τις μελέτες για τη διαμόρφωση των τριών κτιρίων του Φορέα και πιέζοντας τις αρμόδιες υπηρεσίες για την επίσπευση της κατασκευής του δρόμου που συνδέει το χωριό μας με τα Γιάννενα.

Ακόμα οι ολοκληρωμένες μελέτες που συνέταξε ο ΕΟΤ, μας επιτρέπουν σήμερα να ερευνούμε για μία άλλη χρηματοδότηση, αν η δική του δεν πραγματοποιηθεί τελικά. Η Νομαρχία μπορεί επίσης να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των έργων, όμως τα κονδύλια που διατίθεται να χορηγήσει δεν επαρκούν για τις εργασίες και των τριών κτιρίων. Κατόπιν αυτού ελήφθη ομόφωνη απόφαση από τη συνέλευση, που δημοσιεύεται πιο κάτω.

Για όσους από τους αναγνώστες μας δε το γνωρίζουν υπενθυμίζουμε τα εξής: ο Φορέας κατά το παρελθόν συνέστησε την «Αναπτυξιακή Εταιρεία», την οποία και ελέγχει. Σκοπός της να εποπτεύει και να προωθεί τις εργασίες που αφορούν τα τρία κτίρια καθώς και τη διαχείρισή τους. Με προηγούμενες ομόφωνες αποφάσεις του, ο Φορέας ζήτησε από το Δ.Σ. της «Αναπτυξιακής Εταιρείας» να παραμείνει αδρανής μέχρι την εξεύρεση της χρηματοδότησης, και των όρων που αυτή θα είχε, γι' αυτό και η εταιρεία δεν προέβη σε καμία ενέργεια μέχρι σήμερα.

Εάν αυτό δεν τηρηθεί, κινδυνεύουν να γίνουν βεβιασμένες, μεμονωμένες επεμβάσεις στα κτίρια, που θα αντιστρατεύονται τα σχέδια ενός σωστού μελλοντικού χρηματοδοτή.

ΑΤΥΠΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
Πρακτικό Συνέλευσης

Στους Καλαρρυτίτες σήμερα 16-6-2002 οι αποτελούντες τον «Άτυπο Φορέα Ανάπτυξης Καλαρρυτινών» αποφάσισαν μεταξύ άλλων τα εξής:

- Εξουσιοδοτείται ο κ. Δ. Μαντζαβίνης να φέρει σε επαφή το Φορέα με την ιδιωτική εταιρεία που ενδιαφέρεται να χρηματοδοτήσει τη διαμόρφωση των δύο ξενώνων και να αναλάβει την εκμετάλλευσή τους για διάστημα 15 ετών.
- Εάν αυτή η χρηματοδότηση δεν γίνει, αναλαμβάνει ο ΠΣΚ «Η ΠΙΝΔΟΣ» να κινητοποιήσει στα Γιάννενα όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, καθώς και το σύνολο των συμπατριωτών μας για τη δυναμική προώθηση των στόχων του Φορέα.

Οι συμμετέχοντες φορείς (Υπογραφές)

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ μιας δωδεκαετίας

**Από τον απερχόμενο πρόεδρο της Κοινότητας
Καλαρρυτών και εκλεγμένο Νομαρχιακό Σύμβουλο
ΝΙΚΟΛΑΟ ΓΚΑΤΖΟΓΙΑ**

Με μεγάλη χαρά πληροφορήθηκα ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των εν Αττική Καλαρρυτινών θα κυκλοφορήσει τριμηνιαία περιοδική έκδοση με τον τίτλο «Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ».

Ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση, ευχαρίστως ανακοινώνω ότι με μεγάλη μου χαρά προτίθεται να γίνω τακτικός συνεργάτης του υπό έκδοση περιοδικού.

Αποτελεί για μένα μεγάλη τιμή αλλά και υποχρέωση προς τους πατριώτες μου, να παραχωρήσω την πρώτη συνέντευξη που θα είναι, κατά κάποιον τρόπο, απολογιστική για το έργο που επιτελέστηκε κατά τη διάρκεια της 12ετίας θητείας μου ως Προέδρου της Κοινότητας Καλαρρυτών.

Οφείλω να τονίσω ότι η 12ετής ενασχόλησή μου με τα κοινά δεν αποσκοπούσε στο να ικανοποιήσει κάποια προσωπική φιλοδοξία, αλλά να βοηθήσει με τις μικρές δυνάμεις που διέθετα στην επίλυση των χρόνιων προβλημάτων των Καλαρρυτινών και να συμβάλω έτσι στην πρόοδο του χωριού και να ανακουφίσω τους συμπολίτες μου από τα πολλά και σημαντικά προβλήματα που τους απασχολούσαν.

Θεωρώ σκόπιμο ν' αναφερθώ επιγραμματικά στα προβλήματα που υπήρχαν τον Αύγουστο του 1991, όταν ανέλαβα την Προεδρία της Κοινότητάς μας:

1. Δεν υπήρχε οδική σύνδεση με τα Γιάννενα. Η ασφαλτόστρωση της 3ης Επαρχιακής οδού Ιωαννίνων - Πετροβουνίου - Καλαρρυτών σταματούσε στον Συνοικισμό του Πετροβουνίου. Τα Ποτιστικά και η γέφυρα FLAMBO στο Χρούσια δεν είχε τοποθετηθεί με αποτέλεσμα η κυκλοφορία των οχημάτων προς Καλαρρύτες να είναι αδύνατη.

2. Η ύδρευση της Κοινότητας συναντούσε πολλά προβλήματα αφού η υδροδότηση από τις πηγές «Κουρκούμπιτα» ήταν αδύνατη - ελλείπει πιστώσεων - αφού υπολείπονταν η κατασκευή του εξωτερικού αγωγού από θέση «Κακάτσι» έως το χωριό, μήκους άνω των 3 χλμ.

3. Οι ανάγκες εντός του οικισμού ήταν πολύ μεγάλες. Το Δημοτικό Σχολείο, ο Άγιος Νικόλαος, η Αγία Τριάδα, τα τοξωτά γεφύρια, οι παραδοσιακές βρύσες, τα καλντερίμια, κλπ. είχαν ανάγκη επισκευής ή συντήρησης.

4. Υπήρχαν σημαντικές ελλείψεις στους βοσκοτόπους, όπως π.χ. σε ποτίστρες, ομβροδεξαμενές, στέγαστρα, οικήματα ποιμένων, κλπ.

5. Στο θέμα της καθαριότητας δεν υπήρχε καμία υποδομή και ο καθένας πετούσε τα σκουπίδια στα ρέματα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σε ορισμένα σημεία απονικτική ατμόσφαιρα από τις δυσοσμίες των σκουπιδιών, και τα σχολεία των επισκεπτών δεν ήταν καθόλου κολακευτικά για το χωριό μας.

Με την ανάληψη των καθηκόντων μας θέσαμε ορισμένους στόχους, τους οποίους και υλοποιήσαμε κατά τη διάρκεια της πρώτης 4ετίας.

Οι στόχοι αυτοί ήταν:

1. Η εξασφάλιση επαρκούς νερού για την ύδρευση της Κοινότητάς μας. Κατορθώσαμε να εντάξουμε το έργο της ύ-

δρευσης στα Μ.Ο.Π. (Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα) με προϋπολογισμό 12 εκατ. δραχμών. Κατασκευάστηκε έτσι το 1991-92 εξωτερικός αγωγός μήκους άνω των 3 χλμ. και μία δεξαμενή πάνω από τη Τζιάμινα η οποία συνδέθηκε και με τις δύο άλλες δεξαμενές. Πιστεύουμε έτσι ότι το θέμα της ύδρευσης λύθηκε για πολλές 10ετίες.

2. Η τοποθέτηση γέφυρας FLAMBO στο Χρούσια το Σεπτέμβριο του 1991 που ενισχύθηκε με δεύτερη σειρά τον Μάιο του 1992.

3. Η επισκευή του Δημοτικού Σχολείου Καλαρρυτών και η διαμόρφωση του αύλειου χώρου.

3. Η κατασκευή έργων υποδομής στους βοσκοτόπους (τεχνικά έργα, στέγαστρα, οικήματα, ομβροδεξαμενές, ποτίστρες κλπ.).

5. Η αποκομιδή των σκουπιδιών και η ρίψη τους σε ορισμένο χώρο.

Θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω συνοπτικά τα έργα που κατασκευάστηκαν κατά τομείς στη διάρκεια της θητείας μου.

Α. ΤΟΜΕΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

1. Στέγαστρα ζώων (4) στις θέσεις Νικούλτσα, Μεριά, Γιώτη και Καμάρα, προϋπολογισμού άνω των 25 εκατ.

2. Οικήματα ποιμένων (3) στη Γκορμολιάσα, Κάλντα και Καμάρα προϋπολογισμού 7,5 εκατ.

3. Ομβροδεξαμενή στη Νικούλτσα προϋπολογισμού άνω των 4 εκατ.

4. Ποτίστρες μεταλλικές (6) στην Κάλντα, Τάση, Καμάρα, Κουρκούμπιτα, Μπούτι και Γεροδήμο, προϋπολογισμού άνω των 2 εκατ.

5. Επισκευές ποτιστρών (8) στο Βλαχοδήμα, Γκούρα - Κάιλο, Κίρτζι, Σέσο, Μπαϊκούση, Μπασαρά, Μπαρμπαγιάννη και Άγιο Νικόλαο. Προϋπολογισμού άνω των 3,5 εκατ.

6. Πλαστικοποιημένη ομβροδεξαμενή, προϋπολογισμού άνω των 1,5 εκατ.

7. Κατασκευή τεχνικών έργων (5) στο Ρέμα Αγ. Παρασκευής, Ντριάλι, Νικούλτσα και Καμάρα (2).

8. Διάνοιξη δρόμου από Κίρτζι - εξωκλήσι Παναγίας μήκους 2 χλμ. και προ/σμού άνω των 3 εκατ.

9. Διάνοιξη δρόμου στην Κουρκούμπιτα (παράκαμψη) μήκους 2 χλμ. προ/σμού 2,5 εκατ. και νέα διάνοιξη μήκους 800 μ. λόγω κατολίσθησης στην ίδια περιοχή προ/σμού 3 εκατ.

Β. ΤΟΜΕΑΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

1. Κατασκευή εξωτερικού αγωγού μήκους 3 χλμ. και δεξαμενή προ/σμού 12 εκατ. στην Κοινότητα Καλαρρυτών.

2. Βελτίωση αγωγού ύδρευσης Συνοικισμού Κηπίνας προ/σμού 1,5 εκατ.

3. Επέκταση αγωγού ύδρευσης Συνοικισμού Κηπίνας εσωτερικού δικτύου προ/σμού 1,8 εκατ.

4. Στα πλαίσια της διαδημοτικής συνεργασίας με το Δήμο Πραμάντων έγινε κατασκευή εξωτερικού αγωγού από τις πηγές «Κρύα Νερά» έως Κηπίνα και Χρηστούς, κατασκευή 2 δε-

ξαμενών για την ύδρευση των δύο οικισμών προϋπολογισμού 70 περίπου εκατομ. Το έργο αυτό βρίσκεται σε εξέλιξη.

5. Επισκευή εξωτ. αγωγού ύδρευσης στη θέση «Άγιος Αθανάσιος», λόγω κατολίσθησης, προ/σμού 1 εκατ.

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

1. Διαπλάτυνση δρόμου από χωριό έως και Μπαλμπάνα, τσιμεντοστρώσεις Τσόρα, Μπεσίρη, επισκευή τοξωτής γέφυρας στο Χρούσια, προϋπολογισμού 50 εκατ.

2. Από το Πρόγραμμα ΕΑΠΤΑ μέσω του Συμβουλίου Περιφέρειας Τζουμέρκων διατέθηκαν 180 εκατ. για την ασφαλτόστρωση του τμήματος Κηπίνα - Γέφυρα Χρούσια ποταμού μήκους 3 χλμ. και του τμήματος Προσήλιο - Άγιος Γεώργιος Συράκου μήκους 3 χλμ. περίπου.

3. Ασφαλτόστρωση τμήματος Γέφυρας Χρούσια έως χωριό μήκους 5,5 χλμ. και τοποθέτηση 2 χλμ. προστατευτικών μπάρων συνολικού προϋπολογισμού 250 εκατ.

4. Σημειώτεον ότι από το κύκλωμα Τζουμέρκων είχε διατεθεί στο διάστημα 1992-95 ποσό 600 περίπου εκατ. για την ασφαλτόστρωση του οδικού τμήματος από Ποτιστικά έως Χρηστοί μήκους 20 χλμ. περίπου.

Δ. ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ

1. Επισκευή του Δημοτικού Σχολείου και μετατροπή μέρους αυτού σε αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και το υπόλοιπο σε μικρό ξενοδοχείο. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανήλθε σε 54 εκ.

2. Μεταξύ Νομαρχιακής Αυτ./σης Ιωαννίνων και Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ υπεγράφη Προγραμματική Σύμβαση το 1997 που αφορούσε έργα ανάπτυξης - συντήρησης των οικισμών των Δυτικών Τζουμέρκων προϋπ/σμού 350 εκατ. Εξ αυτών τα 97 εκατ. διατέθηκαν στους Καλαρρύτες για έργα αναπλάσεων (καλντερίμια, τοιχοποιίες) 40 εκατ., Συντήρηση Αγ. Νικολάου 20 εκατ. και Ιεράς Μονής Κηπίνας 30 εκατ. καθώς και 7 εκατ. για τη συντήρηση παραδοσιακών βрусών (Μπούφο, Παράσχη, Τσόρα και Γκούρα).

3. Από το Πρόγραμμα ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ διατέθηκαν 10 εκατ. για την επισκευή 10 τοξωτών γεφυριών εντός του οικισμού (Μίτζα, Φίτρο, Ζαρίμπα, Γκογκάκη κλπ.).

4. Από το Πρόγραμμα Ε.Π.Τ.Α. διατέθηκαν τα παρακάτω ποσά:

α. 54 εκατ. για την κατασκευή του Κοινοτικού καταστήματος.

β. 27,5 εκατ. για την κατασκευή καλντεριμιών και τοιχοποιιών από θέση Κατσίκη - Μόκα, από Φασούλα - Γκούρα και από Τσόρα - Αφοί Γκατζογία.

γ. 27 εκατ. για την κατασκευή καλντεριμιών, τοιχοποιιών και πλακοστρώσεων από θέση Αφοί Σ Φασούλα - Αγγέλη.

δ. 8 εκατ. για την επισκευή των κερκίδων της κεντρικής πλατείας. Το έργο δεν ξεκίνησε ακόμη διότι δεν δόθηκε ακόμη η άδεια από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι από το παραπάνω πρόγραμμα υπολείπονται προς εκτέλεση έργα κατασκευής καλντεριμιών τοιχοποιιών κλπ. περίπου 104 εκατ. τα οποία πιστεύουμε ότι θα διατεθούν στην Κοινότητα εντός του επομένου έτους.

5. Κατασκευάστηκε περιφερειακός δρόμος από Γκόντρου έως Μουσαφίρη μαζί με τους απαραίτητους τοίχους αντιστήριξης, ενίσχυση της γέφυρας στο Μπαρμπούτη, συνολικού προ/σμού άνω των 5 εκατ.

6. Τοποθετήθηκαν 25 καινούργια φωτιστικά σώματα σε διάφορα σημεία στους οικισμούς Καλαρρυτών και Κηπίνας.

7. Τοποθετήθηκαν πέριξ της πλατείας καινούργιοι επιστήλιοι κάδοι απορριμμάτων καθώς και 25 μεγάλοι κάδοι και 320 βαρέλια για την αποκομιδή των απορριμμάτων.

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ: Το νέο Κοινοτικό Κατάστημα

8. Εξεδόθη Τουριστικός οδηγός της περιοχής Τζουμέρκων και Κατσανοχωριών, διάφορα άλλα φυλλάδια, χάρτες, καρτοποστάλ συνολικού προϋπολογισμού 25 εκατ.

Για την εκτύπωση των παραπάνω φυλλαδίων και χαρτών κάθε Δήμος και Κοινότητα επιβαρύνθηκε με το ποσό του 1 εκατ. περίπου.

9. Στα πλαίσια της διακοινοτικής συνεργασίας στις 3 Κοινότητες Καλαρρυτών, Συράκου και Μασουκίου διατέθηκε ένα μηχανήμα J.C.B. για τις ανάγκες τους.

Η αξία του μηχανήματος ανήλθε στα 23 εκατ. και κάθε Κοινότητα επιβαρύνθηκε με το ποσό του 1 εκατ. περίπου.

10. Στο Συνοικισμό Κηπίνας διατέθηκε ποσό 20 περίπου εκατ. για την τσιμεντοστρώση οδών, τοιχοποιιών, διαμόρφωση του χώρου του Νεκροταφείου κλπ. και ανάλογου ποσού στους Καλαρρύτες για την κατασκευή τοίχων αντιστήριξης, επισκευές γεφυριών, καλντεριμιών, πλακοστρώσεων κλπ.

11. Από το Δασαρχείο Ιωαννίνων διατέθηκε ποσό άνω των 5 εκατ. για την κατασκευή 2 τεχνικών έργων στο Γκόντρου, την περιφράξη του Αγ. Χριστοφόρου και τη δενδροφύτευση αυτού.

12. Εγκρίθηκε πίστωση 7 εκατ. για τη σύνταξη μελέτης κατασκευής τελεφερίκ που θα συνδέει τους 2 παραδοσιακούς οικισμούς Καλαρρυτών και Συράκου.

13. Καθιερώσαμε, σε συνεργασία με τις 5 βλαχόφωνες Κοινότητες της περιοχής, να διοργανώνεται εκ περιτροπής κάθε χρόνο στις παραπάνω Κοινότητες το Αντάμωμα των Βλάχων.

14. Τέλος εγκρίθηκε συμπληρωματική πίστωση 30 εκατ. από το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ για την επισκευή και συντήρηση του Αγίου Νικολάου.

15. Δέον να τονιστεί ότι στο διάστημα της θητείας μου εκτελέστηκαν και άλλα μικρότερα έργα εντός της Κοινότητας, ήσσονος σημασίας αλλά απαραίτητα, τα οποία θεωρώ ότι θα ήταν κουραστικό για τον αναγνώστη, να αναφερθούν με λεπτομέρεια.

Τελειώνοντας τον απολογισμό της 12ετούς θητείας μου θα ήθελα να ευχαριστήσω δημόσια όλους τους συνεργάτες μου Κοινοτικούς Συμβούλους (συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης) που με ανιδιοτέλεια διέθεσαν τον πολύτιμο χρόνο τους στην Υπηρεσία της Κοινότητας και των κατοίκων της.

Μπορεί να υπήρχαν στιγμές έντασης μεταξύ μας, για διάφορα θέματα που απασχολούσαν την Κοινότητά μας, αλλά οι προσωπικές μας σχέσεις δεν διαταράχθηκαν ποτέ (εκτός ελαχίστων περιπτώσεων).

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς,

Νικόλαος ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ
6 Δεκεμβρίου 2002

ΚΟΙΝΟΙΤΗΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Αποτελέσματα εκλογών
13-10-2002

ΨΗΦΙΣΑΝ:	513
ΕΓΚΥΡΑ:	507
ΑΚΥΡΑ / ΛΕΥΚΑ:	6

ΕΛΑΒΑΝ	
1) ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	280
2) ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	119
3) ΚΟΤΣΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	108

ΕΚΛΕΧΘΗΚΑΝ

- 1) ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
Πρόεδρος Κοινότητας
ΑΡΛΕΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΤΣΙΜΠΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΣΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΜΠΑΪΚΟΥΣΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
- 2) ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
- 3) ΚΟΤΣΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Οι συμπατριώτες μας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΣ και ΠΕΤΡΟΣ ΑΡΛΕΤΟΣ εκλέχτηκαν Νομαρχιακοί σύμβουλοι Ιωαννίνων. Πιστεύουμε πως η φωνή των Καλαρρυτινών θα είναι έντονη και διεκδικητική στο Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Η έκδοσή μας τους συγχαίρει όλους και εύχεται πολλά επιτεύγματα.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αγαπητοί μου συγχωριανοί, ενόψει των επερχόμενων εκλογών ευχόμαστε σε όλους σας ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ, ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ, ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ, ΕΙΡΗΝΙΚΗ και ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ η καινούργια χρονιά.

Με την ευκαιρία της ανάληψης των καθηκόντων μας και προκειμένου η συνεργασία μας ν' αποβεί όσο το δυνατόν πιο αποδοτική για την Κοινότητά μας, θέτουμε υπόψη σας τα κάτωθι, σύμφωνα πάντα με όσα προεκλογικά διακηρύξαμε:

1. Το Κοινοτικό μας Συμβούλιο αποτελείται από επτά Καλαρρυτιώτες, στους οποίους εσείς με την ψήφο σας εμπιστευτήκατε τη διοίκηση του τόπου μας. Όλοι αυτοί έχουν άποψη, θέσεις και ψήφο μέσα στο Συμβούλιο, το οποίο πρέπει να λειτουργεί δημοκρατικά, συλλογικά και με διαφάνεια.

2. Η κριτική μέσα κι έξω από το Κοιν. Συμβούλιο είναι σεβαστή, εφόσον είναι καλόπιστη, καλοπροαίρετη και κυρίως εποικοδομητική.

3. Η μικροψυχία, η μεμψιμοιρία, η μίζερη σκέψη και οι εξωκοινοτικές σκοπιμότητες δεν προάγουν την προκοπή του χωριού μας (Καλαρρυτινών & Κηπίνας).

4. Τα προβλήματα του τόπου μας είναι γνωστά. Πρόθεσή μας είναι η επίλυσή τους. Σ' αυτό θα συμβάλει τα μέγιστα ο

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ
«ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ»
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Αγαπητοί μας συγχωριανοί,
Εγώ και οι συνεργάτες μου στο Συνδυασμό «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ» νιώθουμε την ανάγκη ν' απευθύνουμε ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ σε όλους εσάς, οι οποίοι αψηφώντας τις ακραίες καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στις 13 Οκτωβρίου, συμμετείχατε ενεργά στην εκλογική διαδικασία της ημέρας εκείνης.

Αξιοθαύμαστη όμως και συγχρόνως συγκινητική υπήρξε η συμμετοχή των ψηφοφόρων Καλαρρυτινών του θεσσαλικού χώρου, οι οποίοι, ύστερα από την κατάργηση του εκλογικού τμήματος στη Λάρισα, υπέστησαν τη μέγιστη ταλαιπωρία, δείχνοντας με τον τρόπο αυτό τον πατριωτισμό και την αγάπη τους για τη γενέτειρά τους.

Σεβόμενοι την όποια επιλογή σας σε πρόσωπα και συνδυασμούς, εκφράζουμε όπως ιδιαίτερα τις θερμές ευχαριστίες μας σε όλους εκείνους που μας τίμησαν με την ψήφο τους και μας εμπιστεύθηκαν τις τύχες του χωριού μας (Καλαρρυτινών & Κηπίνας) για την επόμενη τετραετία. Υποσχόμαστε ότι πιστοί στις θέσεις και τις αρχές μας, που προεκλογικά διακηρύξαμε, θα προσπαθήσουμε να φανούμε αντάξιοι των προσδοκιών και της ελπίδας σας.

Το νεοεκλεγμένο Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαρρυτινών, αποτελούμενο από επτά αξιόλογα μέλη της τοπικής μας κοινωνίας, είναι έτοιμο να σηκώσει το βάρος της ευθύνης του. Αλλά και η δική σας ευθύνη, που δεν είναι μικρότερη, δε σταμάτησε στην κάλπη. Σας χρειαζόμαστε καθημερινά δίπλα μας. Όλοι μαζί μπορούμε καλύτερα να δώσουμε τον αγώνα για το αύριο του χωριού μας (Καλαρρυτινών & Κηπίνας). Από την προσπάθεια αυτή κανείς δεν πρέπει ν' απουσιάσει, γιατί ουδείς Καλαρρυτιώτης περισσεύει.

Οι ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ πρέπει να μας ενώνουν
Πάνω απ' όλα οι ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

Με ιδιαίτερη τιμή
και πατριωτικούς χαιρετισμούς
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΤΑΡΕΛΑΣ
Πρόεδρος Κοιν. Καλαρρυτινών

ειλικρινής διάλογος, η βοήθεια, η αρμονική συνεργασία και η συμπράταση όλων των συγχωριανών μας προς την Κοινοτική Αρχή.

Γι' αυτό οι φορείς των Καλαρρυτινών καθώς και οι συμπολίτες μας, συμμετέχοντας στην κοινή προσπάθεια, καλούνται να καταθέσουν ΓΡΑΠΤΩΣ τις απόψεις και τις προτάσεις τους προς το Κοιν. Συμβούλιο, οι οποίες, αφού συζητηθούν, αξιολογηθούν και ιεραρχηθούν, θα υλοποιηθούν, εφόσον τούτο είναι εφικτό.

5. Η Κοιν. Αρχή κατά καιρούς θα λογοδοτεί για το έργο της και θα ενημερώνει τους συμπατριώτες μας για την όλη πορεία των κοινοτικών μας πραγμάτων, στα οποία, τονίζουμε και πάλι, πως όλοι πρέπει να έχουν συμμετοχή και λόγο.

6. Θα οριστεί ημέρα και ώρα κατά την οποία ο Πρόεδρος της Κοινότητας θα δέχεται σε ακρόαση και συνεργασία τον καθένα Καλαρρυτιώτη για κάθε ατομικό ή γενικότερο πρόβλημα, προκειμένου ν' αποφευχθεί έτσι η συζήτηση και η κριτική τύπου «καφενείου».

7. Η συνεργασία με τους φορείς του τόπου μας, με τον καθένα χωριστά ή με όλους μαζί, θα γίνεται ύστερα από συνεννόηση.

Καλαρρυτινές 6-12-2002

Με εγκάρδιους και πατριωτικούς χαιρετισμούς **Χρ. Κοταρέλας**,
Νεοεκλεγείς Πρόεδρος Κοινότητας Καλαρρυτινών

Τι περιμένουμε από το νέο
Κοινοτικό Συμβούλιο

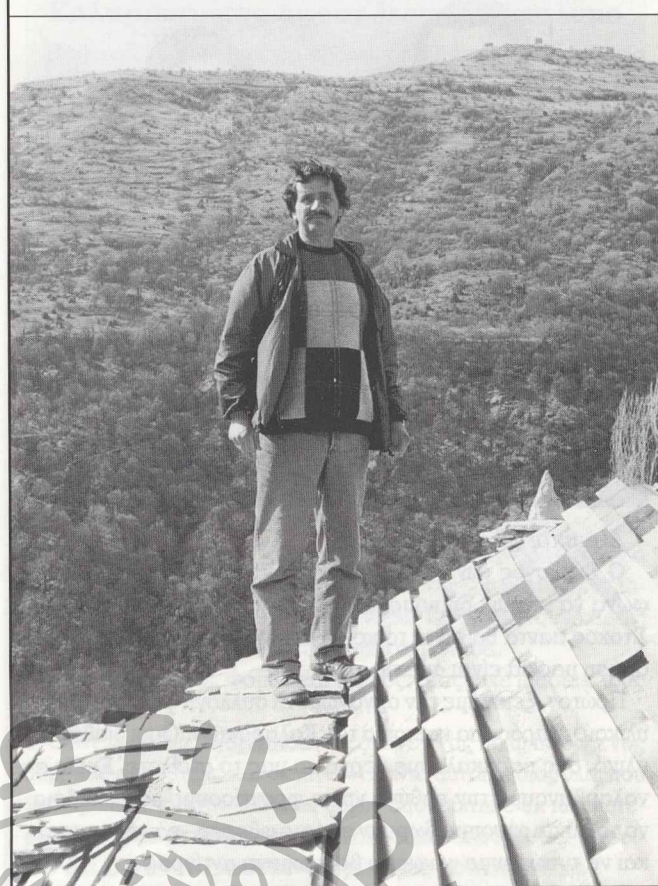
Γράφει ο Σπύρος Πετ. Φασούλας

Ο Σύλλογος των εν Αττική Καλαρρυτινών μέσα από την ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ συγχαίρει το νέο Πρόεδρο της Κοινότητας και όλους τους Κοινοτικούς Συμβούλους για την εκλογή τους. Τους ευχόμαστε επιτυχία στο έργο τους και πραγμάτωση των στόχων τους.

Στο ξεκίνημά τους θέλουμε να τους υπενθυμίσουμε ότι όλοι οι Καλαρρυτινοί, είτε ψηφίζουν στο χωριό είτε όχι, περιμένουν απ' αυτούς πάνω απ' όλα να επιτύχουν εκείνο που δεν επέτυχαν τα προηγούμενα Συμβούλια: την ομόνοια δηλαδή και τη συνεννόηση μεταξύ των συμπατριωτών. Πρέπει να είναι βέβαιοι, ότι σ' αυτή τους την προσπάθεια θα έχουν την αμέριστη στήριξη των πολλών. Οι λίγοι, που συνήθως φωνασκούν και διαιρούν το χωριό - παρότι αρχικά δείχνουν ότι εκπροσωπούν πολλούς και παρασέρνουν ευκαιριακά ορισμένους απληροφόρητους - τελικά συσπειρώνουν μόνο λίγους.

Αγνοήστε επομένως τις αντιδράσεις, όταν αυτές δε συμφέρουν το κοινό καλό του τόπου και βασιστείτε στο «υγιές» τμήμα των Καλαρρυτινών, που πονάει το χωριό και ενδιαφέρεται μόνο για μία σταθερή αναπτυξιακή πολιτική χωρίς μικροκομματικά συμφέροντα. Ας σεβαστούμε τις πραγματικές ανάγκες του τοπικού πληθυσμού, το αγνό ακόμα φυσικό περιβάλλον και ας το διατηρήσουμε έτσι και για τα παιδιά και τα εγγόνια μας. Ας είναι στόχος μας μόνον ό,τι διαφυλάσσει το χαρακτήρα του χωριού και αναδεικνύει τον ιστορικό χαρακτήρα του. Ας συνεργαστούμε.

Ας επιστρέψω σ' ένα ζήτημα σημαντικό, εκφέροντας και τις προσωπικές μου απόψεις. Αφορά τους λίγους εκείνους αεί διαφωνούντες και φωνασκούντες. Πιστεύω ότι τα «προβλήματα» που επικαλούνται στις κατά καιρούς σταυροφορίες τους, ούτε μείζονα είναι, ούτε τη διάσταση που τους δίνουν έχουν. Όσο και να ψάξουμε, δε βρίσκουμε να κρύβεται κάποια πραγματική αντιπαράθεση αρχών ή ιδεολογίας πίσω από τα θέματα που ταλανίζουν το χωριό τα τελευταία χρόνια. Έτσι, στο τέλος οι συζητήσεις εκφυλίζονται σε προσωπικές και μόνον αντιπαραθέσεις. Και όμως αυτές κατόρθωσαν να καθυστερήσουν τη σύσταση της Αναπτυξιακής Εταιρείας και την απορρόφηση των χρημάτων στον ΕΟΤ. Η περίοδος που ο ΕΟΤ χρηματοδοτούσε την ανάπτυξη παραδοσιακών οικισμών, όπως οι Καλαρρυτινές, χάθηκε μέσα στις διαμάχες που καθυστέρησαν την ίδρυση της αναπτυξιακής εταιρείας, την πράγματι απαραίτητη προϋπόθεση για την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης με τον Ε.Ο.Τ. Κάνω έκκληση λοιπόν προς όλους και όλες να προχωρήσουμε χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς τις γνωστές αγκυλώσεις του παρελθόντος και μονιασμένοι όλοι, οι Κοινοτικοί Άρχοντες και εμείς οι πολλοί να πάμε μπροστά.

Οι αναγνώστες μας προτείνουν
Οι πλάκες στις στέγες

Η αντικατάσταση των πλάκων της στέγης επιβαρύνει οικονομικά την επισκευή των κτισμάτων, γι' αυτό και βλέπουμε ταίγκους, μαύρα κεραμίδια και άλλες εφευρέσεις των νεοελλήνων. Πώς όμως προμηθεύονταν τις πλάκες οι πρόγονοί μας;

Μα, από κάποιο κοντινό λατομείο, τις οποίες μάλλιστα, μετέφεραν με τα μουλάρια. Μήπως λοιπόν κι εμείς, αντί να τις μεταφέρουμε από Καβάλα, Βόλο ή και Αθηνά, να εντοπίσουμε αυτά τα λατομεία και να τα ξαναχρησιμοποιήσουμε;

Θα χρειαστεί, πιθανότατα, η διάνοιξη του δρόμου και η χρήση κάποιου μηχανήματος.

Ας εξεταστεί από τα Κοινοτικά Συμβούλια αυτή η πρόταση και ας μην απορριφθεί αβασάνιστα.

Μήπως ήρθε η ώρα να εκμεταλλευτούμε κι εμείς τις πέτρες μας;

ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου συγχαίρει για την εκλογή του ως Προέδρου της Κοινότητας Καλαρρυτινών τον κ. Κοταρέλα Χρήστο του Γεωργίου, ο οποίος διετέλεσε Πρόεδρος του Συλλόγου μας επί 20ετία και εύχεται σ' αυτόν και τους συνεργάτες του καλό έργο στους Καλαρρυτινές.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Γαμήλια φωτογραφία του Γρηγορίου Μπίζου και της Αλεξάνδρας Μπίτα. Αρχείο Κ. Μπίζου

Αγαπητοί φίλοι Καλαρρυτινοί,

Ο Σύλλογος των εν Αττική Καλαρρυτινών αποφάσισε ομόφωνα να κινηθεί δημιουργικά και προς άλλες κατευθύνσεις. Στόχος πάντα θα είναι το κοινό συμφέρον του τόπου μας. Η δράση μας θα είναι άμεση.

Πρώτον, ξεκινάμε την οργανωμένη συλλογή φωτογραφικού υλικού με πρόσωπα και τοπία των Καλαρρυτινών. Όσοι διαθέτετε υλικό, σας παρακαλούμε θερμά να μας το στείλετε. Εμείς αναλαμβάνουμε την ευθύνη να το φροντίσουμε με ευλάβεια, να το συντηρήσουμε δωρεάν από τις φθορές –εάν χρειαστεί– και να τυπώσουμε ψηφιακά βελτιωμένα αντίγραφα.

Εσείς θα παραλάβετε γρήγορα πίσω τις πρωτότυπες φωτογραφίες σας καθώς και ένα αντίγραφο.

Με τον τρόπο αυτό θα αποκτήσουμε ένα χρήσιμο σύγχρονο φωτογραφικό αρχείο ικανό να προσφέρει ιστορικές οπτικές μαρτυρίες στις νεότερες γενιές και στους μελετητές που θα θελήσουν να ερευνήσουν το παρελθόν των Καλαρρυτινών.

Οι φωτογραφίες θα μπορούν να στέλνονται στη διεύθυνση: Ιωάννα Κωνσταντίνου, Κατσιμπήρη 40, Χολαργός 155 61.

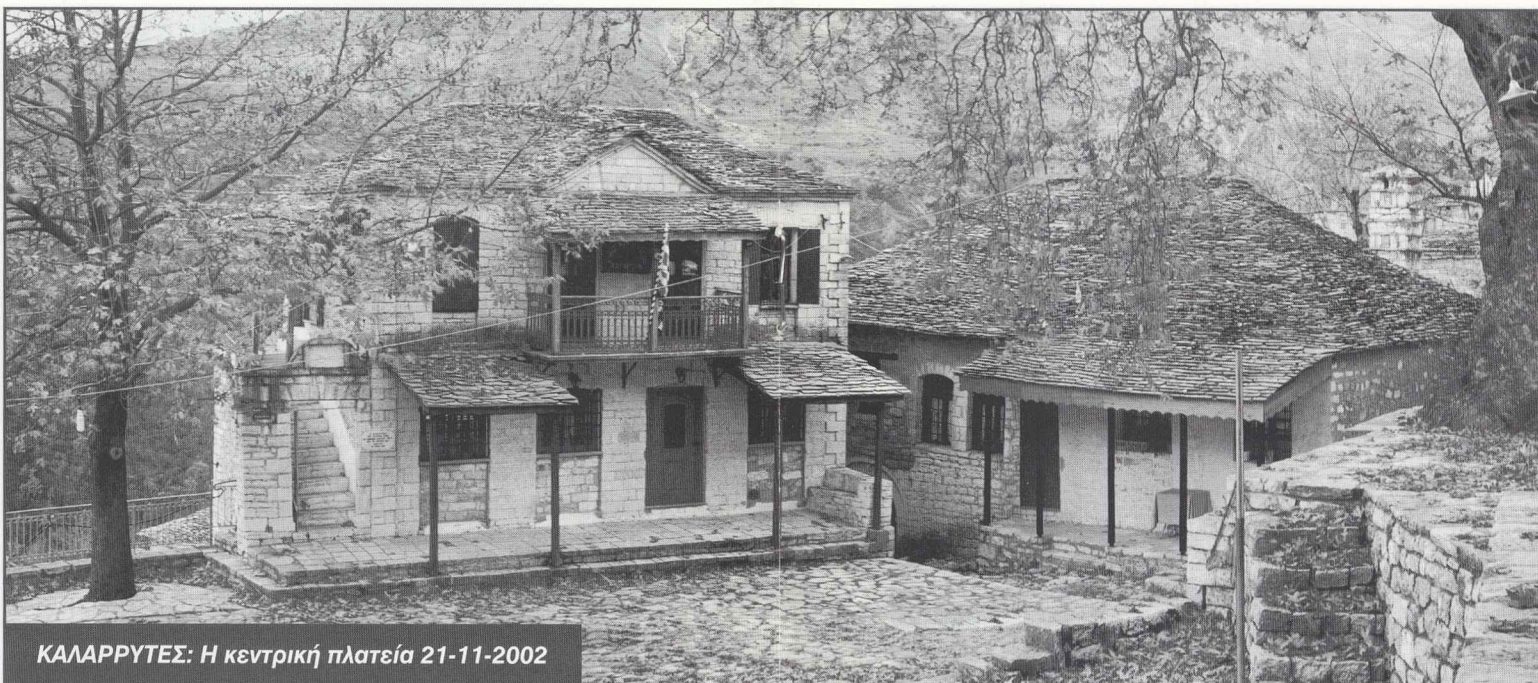
ή να παραδίδονται προσωπικά μετά από τηλεφωνική επικοινωνία στο 2106535902.

Δεύτερον, δρομολογούμε την καταγραφή και συγκέντρωση των γενεαλογικών δέντρων κάθε καλαρρυτιώτικης οικογένειας και θα τα δημοσιεύουμε στην έκδοσή μας.

Σας παρακαλούμε και πάλι όλους, να συνδράμετε στο έργο μας και να μας ενημερώνετε για τα στοιχεία που μας διαφεύγουν: ημερομηνίες γέννησης, γάμου, θανάτου, χριστιανικά ονόματα, παλαιότερους προγόνους ή νεότερους απογόνους. Περιμένουμε στην πιο πάνω διεύθυνση, τα γενεαλογικά δέντρα όλων σας! Τελικός μας σκοπός θα είναι η δημιουργία cd-rom με όλες τις πληροφορίες που θα συλλέξουμε και προς χρήση όλων.

Σας ευχαριστούμε και πάλι για το ενδιαφέρον σας.

Η υπεύθυνη συλλογής υλικού για το Σύλλογο των εν Αττική Καλαρρυτινών
Ιωάννα Κωνσταντίνου

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ: Η κεντρική πλατεία 21-11-2002

ΠΑΛΙΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

Κείμενο και μετάφραση: **Ιωάννα Κωνσταντίνου**

Στα 1936 ο Πέτρος και η Ρέα Φασούλα ανέβηκαν νιόπαντροι στους Καλαρρυτίες για να περάσουν μερικές ημέρες από το μίνα του μέλιτος. Εκεί συνάντησαν ένα ζευγάρι Άγγλων περιηγητών, που διέμεναν στους Καλαρρυτίες πραγματοποιώντας δικές τους μελέτες. Από προφορικές μαρτυρίες του Σπίρου Φασούλα γνωρίζουμε ότι το ζευγάρι εκείνο εργαζόταν μάλλον στο Victoria and Albert Museum του Λονδίνου. Στοιχεία από τη μελέτη τους γνωστοποίησαν στο ζεύγος Φασούλα με επιστολή τους στα αγγλικά λίγο διάστημα αργότερα.

Εκεί, μεταξύ άλλων, βρήκαμε και τα παρακάτω ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με την εποχή που το χωριό ανήκε ακόμα στην επικράτεια του Αλή Πασά Ιωαννίνων, το 1809.

«...οι Καλαρρυτίες από το 1805 αύξησαν τα πλούτη και τις ανέσεις τους. Είναι ο μοναδικός σχεδόν τόπος που εκπέμπει μία σημαντική ακτινοβολία απ' όλη την επικράτεια του Αλή Πασά. Η ετήσια επιστροφή των ντόπων εμπόρων στην πατρίδα τους σηματοδοτείται με το χτίσιμο νέων σπιτιών. Τώρα (1809) τα σπίτια φτάνουν τα 500, ενώ έχουν εγγραφεί 620 οικογένειες στα φορολογικά κατάστιχα.

Τα γύρω χωράφια, που μέχρι πρόσφατα τροφοδοτούσαν με καλαμπόκι το χωριό, τουλάχιστον για μια εποχή του χρόνου, παραμελήθηκαν επειδή ο πληθυσμός πλούτισε και αυξήθηκε. Τώρα οι Καλαρρυτινοί προτιμούν να εισάγουν το καλαμπόκι και το αλεύρι που χρειάζονται αντί να καλλιεργούν το άγονο έδαφος. Ένα μέρος των λειβαδιών χρησιμοποιείται τώρα για τη βοσκή των αγελάδων.

Το χτίσιμο είναι μία δαπανηρή υπόθεση στους Καλαρρυτίες. Μια γυναίκα μεταφέρει στην πλάτη της μία μεγάλη πέτρα από το λατομείο μέχρι το χωριό –σε απόσταση ενός μιλίου από την άκρη του– και πληρώνεται με έξι παράδες. Μπορεί να κάνει δέκα τέτοια δρομολόγια ημερησίως. Τα έξοδα για την εξόρυξη της πέτρας είναι άλλοι δύο παράδες. Έτσι μέχρι να τοποθετηθεί μία πέτρα στον τοίχο, έχει ήδη κοστίσει δέκα παράδες. Οι μικρότερες πέτρες μεταφέρονται από μουλάρια.

Η ξυλεία κόβεται και μεταφέρεται από την Πράμαντα και τους Μελο-

σουργούς ή αλλιώς από ένα μεγάλο δάσος στα ανατολικά των βουνών επάνω στο δρόμο για τα Τρίκαλα...».

Η «δαπανηρή» αυτή υπόθεση, που εντυπωσίασε τους Άγγλους περιηγητές, εξακολουθεί και σήμερα να διατηρείται δυσβάσταχτη για την τσέπη του απλού συγχωριανού.

Τα σπίτια μας γκρεμίζονται και τα κοιτάμε με δέος, όταν σκεφτόμαστε το τι έχουμε να αντιμετωπίσουμε ξεκινώντας κάποιες εργασίες.

Τα προβλήματα είναι πολλαπλά:

Ποιο συνεργείο, ποια υλικά, με ποιο αισθητικό στόχο; Ιδανικό θα ήταν να μπορούσαμε όλοι να χρησιμοποιήσουμε ένα ντόπιο συνεργείο με αξίους μάστορες, τα σωστά παραδοσιακά υλικά σε συνδυασμό με την εξειδικευμένη σύγχρονη τεχνολογία, με στόχο την αναπαλαίωση και όχι τη δημιουργία ενός ολοκαίνουριου κτίσματος χωρίς την απαραίτητη πατίνα του χρόνου.

Πόσοι από εμάς μπορούν λοιπόν να επισκευάσουν ή να χτίσουν τηρώντας αυτές τις προδιαγραφές; Πόσοι είναι σε θέση να αποφύγουν την κολλημένη στο τούβλο πέτρα, το πλίνθο κεραμίδι και τη λαμαρίνα; Πόσοι θέλουν να βγάλουν τα αλουμινένια κάγκελα και να βάλουν ξύλινα παλούς στους φράκτες; Πόσοι θέλουν να αντικαταστήσουν έστω και τώρα τα σιδερένια κουφώματα με ξύλινα, τα πλακάκια των λουτρών και τις μαυρόπλακες των κατωγιών και των αυλών με τη λευκή πέτρα της περιοχής; Ίσως ελάχιστοι.

Ίσως όμως και όλοι, απλά δεν τους το συζητήσε πειστικά κανείς, δεν τους βοήθησε κανείς. Ασφαλώς, μόνον οι κρατικές απαιτήσεις και οι απαγορεύσεις δεν επαρκούν για να κατευθύνουν ένα ολόκληρο χωριό και τον πληθυσμό του στο μονόδρομο της αισθητικής ποιότητας και της διατήρησης της τοπικής παράδοσης. Το ζήτημα είναι βαθύτερο και πιο πολύπλοκο. Σίγουρα δεν λύνεται μέσα από τις λίγες σειρές ενός κειμένου. Η διατήρηση ωστόσο των γνωρισμάτων των ηπειρώτικων πέτρινων οικισμών δεν έπρεπε να είναι μόνο μία ιδιωτική υπόθεση ή –ας το ονομάσουμε σωστά– ένας βραχνάς. Το ερώτημα είναι κατά πόσο η κοινωνία μας ενδιαφέρεται για να διατηρήσει αυτά τα χωριά-μνημεία. Και εάν η κοινωνία νοιάζεται, τι κάνει το κράτος;

Μία κουβέντα

Ιστορίες του 1940

Καλαρρυτιώτες εφευρέτες στον πόλεμο

Πέρασαν πενήντα χρόνια απ' όταν πρωτάκουσα την ιστορία κι εμένα μου φαίνεται σαν να ήταν χθες.

Επειδή με έχει καταλάβει το άγχος, γιατί χάνεται η γενιά του 1940 χωρίς να καταγράψουμε τις μνήμες της, αποφάσισα να γράψω τις ιστοριούλες που κατά καιρούς έχω ακούσει, για να μείνουν.

Ο αδελφός της μπτέρας μου ο Θανάσης Γεωργίου Σιάμος, παρόλο που ήταν μεγαλωμένος και ζούσε στο Αγρίνιο όπου ο παπούς μου ήταν χρυσοκόμος, στρατεύτηκε το 1940 στην 8η μεραρχία γιατί ήταν γραμμένος στα μπρώα αρρένων των Καλαρρυτινών.

Η 28η Οκτωβρίου του 1940 τον βρήκε στα ελληνοαλβανικά σύνορα στην πρώτη γραμμή.

Ήταν νύχτα ακόμα όταν σάλπισε εγερτήριο και προσκλητήριο. Ο ταγματάρχης δεν πρόλαβε να τελειώσει την ομιλία και έσκασαν οι πρώτες ιταλικές οβίδες. «Ζήτω ο πόλεμος» φώναξε «Στα χαρακώματα». Οι στρατιώτες πήρανε γρήγορα-γρήγορα μερικές σφαίρες και χειροβομβίδες και «μπλουμ» στα ορύγματα που ήταν γεμάτα με χιόνι και νερά. Οι οβίδες συνέχισαν.

– Ποια ήταν τα πρώτα συναισθήματα, ρώτησα.

– Μην γελιόμαστε. Φόβος και τρόμος. Μας είχε πιάσει όλους συγχνοουρία.

Όταν οι οβίδες σταμάτησαν να σκάνε ένας πολύ παράξενος θόρυβος ακούστηκε και σε λίγο, «τι είναι αυτοί οι διαβόλοι που σκαρφαλώνουν στην πλαγιά». Όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων δεν ήταν τα τάνκς, για τα οποία είχαν ακούσει και δεν είχαν δει, αλλά τεθωρακισμένες τρίτροχες μοτοσυκλέτες.

Οι Έλληνες φαντάροι με τα λιανοντούφεκα κράτησαν τις γραμμές τους και δεν υποχώρησαν.

Ας μη σας κουράσω όμως με όλα τα συμβάντα που άκουσα και ας περιοριστώ στους Καλαρρυτιώτες εφευρέτες, σ' αυτό τον πόλεμο.

Εμπνεασμένοι από τα ιταλικά σύγχρονα μέσα πολέμου ο θείος μου με τον επίσης Καλαρρυτιώτη Πέτρο Τούντα άρχισαν να σκέπτονται διάφορα για βελτίωση του ελληνικού οπλοστασίου.

Τελικά έφτιαξαν στην κατασκευή μηχανισμού εκτόξευσης σε μεγάλη απόσταση της χειροβομβίδας.

Μια σανίδα με μαξιλάρι που δένονταν στο στήθος, ένας σωλήνας και ελατήριο από σουμμέ κρεβατιού και έτοιμος για επίδειξη ο εκτοξευτήρας.

Φαίνεται πως η εφεύρεση είχε κάποια βάση, γιατί οι εφευρέτες μετατέθηκαν στα Γιάννενα για βελτίωση του μηχανισμού.

Δυστυχώς, η Γερμανική επίθεση και η κατάληψη της Ελλάδας χώρησε τους δύο Καλαρρυτιώτες φίλους και έτσι σταμάτησαν οι προσπάθειες κατασκευής του εκτοξευτήρα, που απ' ό,τι προκύπτει ήταν ο πρόδρομος του «Μπαζούκας».

Ας είναι τούτη η κουβέντα μνημόσυνο στους δύο Καλαρρυτιώτες εφευρέτες και σε όλους όσους χάθηκαν απ' τη γενιά που δημιούργησε το έπος του 1940 και μετά την Εθνική Αντίσταση.

Ας καταγράψουμε όλοι τις μνήμες αυτών που έχουν μείνει πριν φύγουν κ' αυτοί και μετά μετανιώσουμε για ό,τι δεν κάναμε.

Ο κουβεντιαστής

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ: το επόμενο βήμα

Η έκδοσή μας θεώρησε σκόπιμο στο πρώτο φύλλο της να φιλοξενήσει τη συνέντευξη ενός συμπατριώτη μας, ο οποίος ζει μόνιμα και δραστηριοποιείται στους Καλαρρύτες. Γνωρίζουμε ότι για το χωριό μας όλοι έχουμε ενδιαφέρουσες προτάσεις, αρκετές από τις οποίες συμπεριελήφθηκαν και στα προεκλογικά έντυπα των υποψηφίων για τις κοινοτικές εκλογές.

Καλούμε όλους όσους το επιθυμούν να μας στείλουν τις προτάσεις τους και εμείς θα σπεύσουμε να τις παρουσιάσουμε μέσα από την έκδοσή μας. Παραμένει βέβαια το ζητούμενο, το πώς δηλαδή θα πραγματοποιηθούν όλες οι προτάσεις, κι εδώ πιστεύουμε ότι όλοι μαζί πρέπει να παλέψουμε με αμείωτο ζήλο.

Προτάσεις για τη βελτίωση της ζωής στους Καλαρρύτες από το συγχωριανό μας Ναπολέοντα Ζάγκλη

Ο γνωστός σε όλους μας «συτλοβάτης» του χωριού μας, ο Ναπολέων Κ. Ζάγκλης, μας έδωσε μία συνέντευξη στις 24 Νοεμβρίου 2002 για τις προτάσεις του προς το καινούριο Κοινοτικό Συμβούλιο.

– **Φωνή των Καλαρρυτών:** Μπορείτε να μας αναφέρετε συνοπτικά κάποια από τα βασικά προβλήματα που εντοπίζετε κατά την καθημερινή επαφή σας με το χωριό χειμώνα-καλοκαίρι;

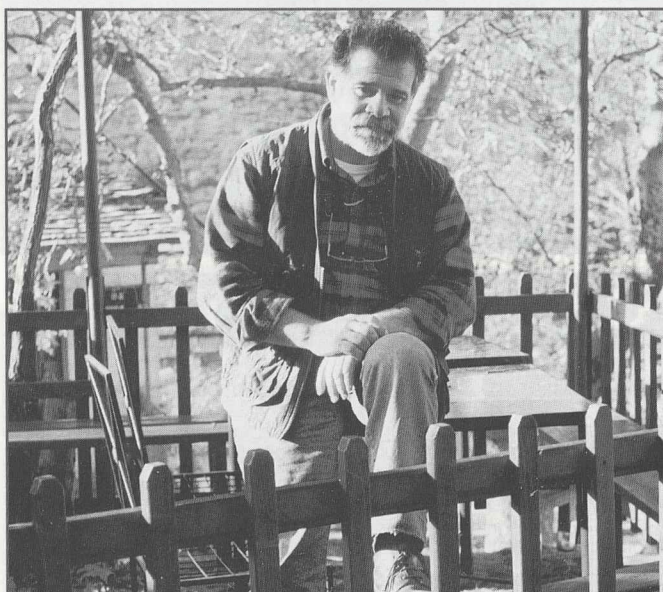
– **Ναπολέων Ζάγκλης:** Θα περιοριστώ σε πέντε σημεία, που θεωρώ σημαντικά και που η λύση τους επείγει.

- 1ο) τη βελτίωση του οδικού δικτύου πρόσβασης στο χωριό μας,
- 2ο) τη βελτίωση του δικτύου υδροδότησης, τη συντήρηση και προστασία των δεξαμενών,
- 3ο) τη σωστότερη αναπαλαίωση των παραδοσιακών καλντεριμιών μέσα στο χωριό, την καταγραφή και διάνομιση των μονοπατιών,
- 4ο) την ανάγκη καταγραφής, αποτύπωσης και προσεκτικής αναπαλαίωσης των παλαιών βрусών,
- 5ο) το σεβασμό του «διατηρητέου» χαρακτήρα του χωριού με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Αναλυτικά για το κάθε σημείο έχω να πω τα εξής:

1ο) Όσον αφορά το οδικό δίκτυο, παραμένει έντονο το αίτημά μας για διαμόρφωση στρωφής για τα πούλμαν στην Κηπίνα, ώστε το λεωφορείο να φτάνει σωστά μέχρι τις Καλαρρύτες. Ας γίνουν οι απαραίτητες τσιμεντενέσεις και να τοποθετηθεί τσίπα στο σημείο των γνωστών κατολισθήσεων, που μας βασάνισαν όλους φέτος. Ας στερεωθεί το χώμα, να γίνει γρήγορα δενδροφύτευση με αυτοποτιζόμενο σύστημα και να μπει στερεωτικό πλέγμα. Να τοποθετηθεί και προστατευτικό κιγκλίδωμα στα επικίνδυνα σημεία. Να απαγορευτεί και η βοσκή επάνω από το δρόμο στην περιοχή από τον Καλαρρύτικο μέχρι την είσοδο του χωριού.

Φροντίδα χρειάζεται και η σήμανση, που αφορά το χωριό. Προτείνουμε καλαίσθητες ξύλινες πινακίδες (σαν εκείνες που βρίσκονται σ' όλη τη διαδρομή από Μουργκάνι μέχρι Μαντάνια κι από Πύλη μέχρι Πετρούλι-Μαντάνια), που να δείχνουν παράλληλα από τα μονοπάτια που οδηγούν σε Συρράκο, Ματσούκι, Αγία Παρασκευή κλπ. Ας αναφέρουμε εδώ και ότι η παλιά πινακίδα στο Μπάρο, στη διασταύρωση με το Ματσούκι είχε από πέρσι ξεβιδωθεί και έχασκε, ενώ τώρα έχει πέσει στο χώμα. Έχει μείνει μονάχα ένα στραβό σκουριασμένο κοντάρι. Πι-

Ο Ναπολέων Ζάγκλης στη βεράντα του παντοπωλείου-καφενείου-εστιατορίου (κλπ.) «Η ΑΚΑΝΘΟΣ» στους Καλαρρύτες

νακίδες ξύλινες χρειάζονται και μέσα στο χωριό, που να δείχνουν προς την πλατεία, προς τον Άγιο Νικόλαο, προς το Κοινοτικό Κτίριο, προς τις σπουδαιότερες βρύσες και αρχοντικά.

Τέλος να αναφερθώ στην απαράδεκτη ρίψη μπαζών στην Πουλιάνα κάτω από τον ασφαλτόδρομο για Συρράκο, που πληγώνει το τοπίο και τη θέα όλων μας.

2ο) Για το δίκτυο υδροδότησης πολλά πρέπει να γίνουν. Αρχίζω με τις δεξαμενές που αφημένες στη μοίρα τους, έχουν ξεκλείδωτα καπάκια, μερικές φορές βρίσκονται ανοικτά και εισχωρούν στο νερό έντομα μέχρι μικρά ζώα. Το νερό αυτό δεν χλωριώνεται, γιατί απλά δεν διαθέτουμε τέτοια «πολυτελή» συστήματα. Το πίνουμε ως έχει, με αποτέλεσμα να έχουμε πολλές δυσάρεστες συνέπειες σε κατοίκους και επισκέπτες. Ακόμα υπάρχει πρόβλημα στις βάνες, που είναι από παντού προσβάσιμες και ο οποιοσδήποτε μπορεί να τις πειράξει. Αν προσθέσουμε και τους παλιούς σκουριασμένους σωλήνες του δικτύου συνειδητοποιούμε πού βρισκόμαστε! Χαρακτηριστικό είναι ότι στα νοτιότερα τμήματα του χωριού εμφανίζονται ιζήματα (λάσπη) επειδή λείπουν βάνες απορροής των υδάτων. Θεωρούμε λοιπόν απαραίτητη τη φροντίδα εξ αρχής για όλο το δίκτυο και την τήρηση των σωστών προδιαγραφών για την διαφύλαξη της υγείας όλων.

ΜΠΑΡΟΣ: Διασταύρωση Καλαρρυτών-Ματσουκίου (το ερώτημα είναι προς τα πού θα πάει ο ταξιδιώτης)

Για την ιστορία της υδροδότησης του χωριού, θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι προ δεκαετίας περίπου εγκαταλείφτηκε η βασική πηγή τροφοδοσίας νερού στο Κακάτσι και το νερό τώρα έρχεται από την Κουρκούμπετα. Αν ωστόσο γίνει κάποια βλάβη σ' αυτή την πηγή μέσα στο χειμώνα, αυτή δεν θα μπορεί να επισκευαστεί, γιατί η πηγή βρίσκεται πολύ ψηλά και μακριά από το χωριό και το χιόνι μπορεί εκεί να φτάνει τα δύο μέτρα. Θα μείνουμε τότε με τη δεξαμενή στον Μπούφο, που δεν τροφοδοτεί τα σπίτια στο επάνω τμήμα του χωριού.

Προτείνουμε να ξαναλειτουργήσει η πηγή στο Κακάτσι και να γίνουν τα απαιτούμενα έργα για εναλλακτική τροφοδοσία νερού σε όλο το χωριό.

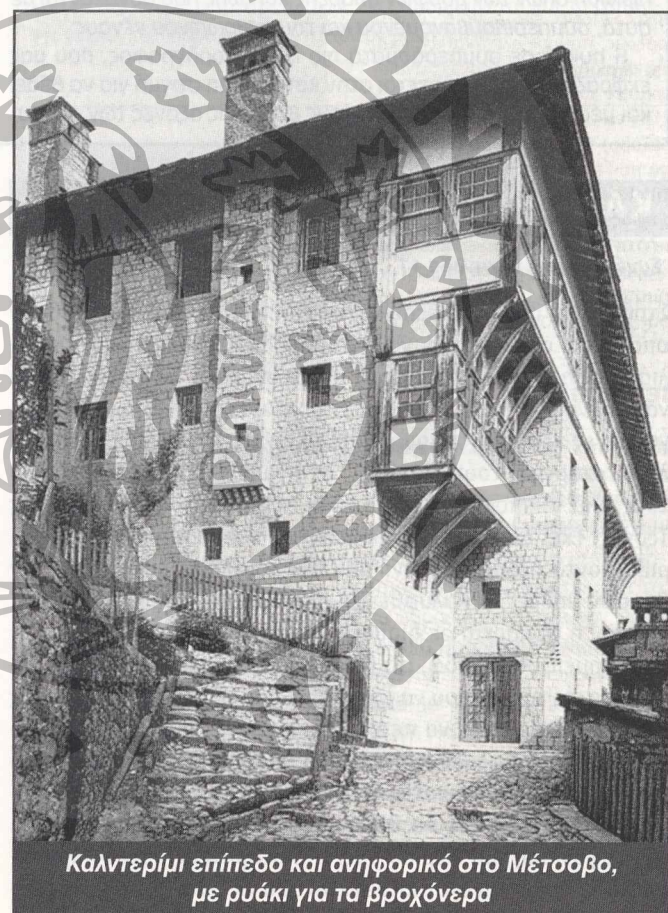
3ο) Στα καλντερίμια έγινε μία προσπάθεια ανακατασκευής από το προηγούμενο Κοινοτικό Συμβούλιο, που όμως δεν αρκεί. Τα καινούρια καλντερίμια, που έγιναν, πολύ λίγο μοιάζουν με τα παλιά παραδοσιακά καλντερίμια που ξέρουμε. Το μέτρο τους δεν είναι το ανθρώπινο βήμα και το βήμα του μουλαριού, που αλλάζει ανάλογα με την κλίση του εδάφους. Τώρα οι πέτρες είναι ομοιόμορφες και οι οριζόντιες λωρίδες τοποθετήθηκαν άχαρα σε τακτά διαστήματα, ενώ υπερυψώθηκαν ακόμα κι εκεί που δεν χρειαζόταν, με συνέπεια να εμποδίζουν το βήμα. Από την άκρη του καλντεριμιού ή από το κέντρο απουσιάζει το απαραίτητο αυλάκι απορροής των υδάτων, που είναι τόσο αναγκαίο στα ορεινά κατηφορικά μας μέρη.

Μένουν πολλά ακόμα τμήματα καλντεριμιού να φτιαχτούν. Το χωριό είναι γεμάτο μονοπάτια και καλντερίμια. Σωστό είναι να καταγραφούν όλα και να αναπαλαιωθούν με επιμέλεια και

σχεδιασμό. Πρέπει ο ντόπιος και ο επισκέπτης να ξαναβρούν τη χαρά της περιήγησης στο πανέμορφο χωριό μας. Ως προς τα παλιά μονοπάτια, που χάθηκαν ή εγκαταλείφθηκαν, προτείνω ανεπιφύλακτα τη διάνομιση τους και τη διαρκή μέριμνα (κλάδεμα βάτων, σήμανση) για τη λειτουργία τους. Αυτά τα μονοπάτια, που πηγαίνουν προς Συρράκο, Πουλιάνα, Ματσούκι, Άβατο, Αγίους Αναργύρους, Προφήτη Ηλία, Αγία Παρασκευή, θα δώσουν νέα αίγλη στο χωριό και ώθηση για να γνωρίσουν κι άλλοι τις ιδιαίτερες ομορφιές του τοπίου μας. Τέλος, να τονίσω την ανάγκη να γίνει καλντερίμι από τον ασφαλτόδρομο έως τον Άγιο Χριστόφορο και ο γύρω χώρος του Ιερού Ναού να δενδροφυτευτεί και να περιφραχτεί με ξύλινη μάντρα.

4ο) Μεγάλο θέμα είναι και οι βρύσες μας. Κάθε μία από τις παλιές μας βρύσες έχει και την ιστορία της, τη σπουδαιότητά της. Τους αξίζει καλύτερη μοίρα. Υπενθυμίζουμε ότι κάθε βρύση είχε τη δική της πηγή και το δικό της χαρακτηριστικό νερό. Για παράδειγμα το νερό της βρύσης στη Τζόρα ήταν κατάλληλο για το βράσιμο οσπρίων, η βρύση στη θέση Παράσχη είχε χωνευτικό νερό και η βρύση «στους Γύφτους» είχε καλύτερο νερό από τις άλλες. Αυτά τα δεδομένα ωστόσο αλλάζουν. Η Τζόρα συνδέθηκε με το κοινοτικό δίκτυο και άλλες βρύσες μπορεί να βρεθούν με λιγιστό ή ακατάλληλο νερό. Σκόπιμο είναι να γίνουν έλεγχοι, να επισκευαστούν οι αρχικές πηγές, αν χρειαστεί και οι βρύσες να επαναλειτουργήσουν σωστά. Ακόμα πρέπει να βρεθούν οι παλιές ονομασίες κάθε βρύσης του χωριού, να σχεδιαστεί η θέση τους σε χάρτη για τους επισκέπτες και να δίνεται δωρεάν από το Κοινοτικό Περίπτερο.

Συνέχεια στη σελίδα 12

Καλντερίμι επίπεδο και ανηφορικό στο Μέτσοβο, με ρυάκι για τα βροχόνερα

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΟΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο Μπάρος

Από το ένθετο της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» της 10ης Νοεμβρίου 2002, που ήταν αφιερωμένο στα Ελληνικά Βουνά, παραθέτουμε τον πιο κάτω ενδιαφέροντα επίλογο από την εισήγηση της επιμελήτριας του αφιερώματος, κυρίας Ελευθερίας Τραϊού:

Το Διεθνές Έτος Ορεινών Όγκων έρχεται να θέσει θέματα, όπως οι συνέπειες των κλιματικών αλλαγών, οι επιπτώσεις του τουρισμού, οι απαιτήσεις της βιομηχανίας και της γεωργίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και να επισημάνει την ανάγκη κατανόησης των λειτουργιών των ορεινών οικοσυστημάτων. Υπενθυμίζοντας εκ νέου την ανάγκη να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις –πολιτικές, θεσμικές, οικονομικές– για την αειφόρο ανάπτυξη των ορεινών περιοχών. Η φροντίδα για τα βουνά αποτελεί θεμελιώδη συνεισφορά στην προσπάθεια για την επιβίωση όλων των μορφών ύπαρξης και ζωής που συνδέονται με αυτά, συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπινου γένους.

Η πυκνή σε συμπεράσματα πιο πάνω παράγραφος, που μας εκφράζει απόλυτα, έρχεται στην κατάλληλη στιγμή για να θέσει και μέσω του περιοδικού μας τους βασικούς άξονες των ανησυ-

χιών όλων των εν Αττική –τουλάχιστον– Καλαρρυτινών. Η φροντίδα για τα απάτητα ακόμα από την υψηλή τεχνολογία δικά μας βουνά πρέπει να γίνει η μέγιστη των υποχρεώσεων όλων μας, αληθιά και ιδιαίτερα των υπευθύνων συμβούλων, κοινοταρχών και νομαρχών. Το νέο Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαρρυτινών και Κηπίνας ευχόμαστε να αντιλαμβάνεται το εύρος της σημασίας των ορεινών όγκων. Είναι σαφές ότι τα μέρη μας και οι ορεινοί τους όγκοι, εκτός από ανάπτυξη και ήπιο τουρισμό απαιτούν κυρίως σεβασμό.

Είναι σκόπιμο εδώ, από το πρώτο φύλλο του περιοδικού μας να ζητήσουμε να λαμβάνεται μεγαλύτερη μέριμνα στις διανοίξεις και βελτιώσεις των οδικών αρτηριών. Το πρόσφατο πλήγμα από τις αλλεπάλληλες κατολισθήσεις στο δρόμο της Κηπίνας, καθώς και η απαράδεκτη θέα –από όλο το χωριό– των εγκαταλειμμένων μπαζών της διάνοιξης του δρόμου προς Συρράκο, στο άνω τμήμα της πανέμορφης Πουλιάνας, προσβάλλουν τη νοημοσύνη όλων μας. Παρακαλούμε τα δύο αυτά μείζονα ζητήματα να αντιμετωπιστούν άμεσα και με τη σοβαρότητα που αρμόζει.

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ: το επόμενο βήμα

Συνέχεια από τη σελίδα 11

Σταδιακά οι βρύσεις πρέπει να αποτυπωθούν και να μετρηθούν από ειδικό αρχιτέκτονα, να φωτογραφηθούν για να σωθεί η παλιά μορφή τους. Η Κοινότητα με τη βοήθεια των ειδικών, για να μη γίνουν φθορές στα παλιά στοιχεία, που δείχνουν τις προηγούμενες χρήσεις (πλύσιμο ρούχων, τσαντιλών, γέμισμα βαρελιών, στάμνας, τσότρας κλπ.), να αναλάβει την αναπαλαιώσή τους, για ν' αποφύγουμε τα λάθη που έγιναν στη βρύση της Τζόρας. Εκεί τώρα το νερό πλημμυρίζει και λασπώνει όλο το περιβάλλοντα χώρο. Η δαπάνη από την ανάπλαση/συντήρηση των βρυσών μπορεί να καλυφθεί με αύξηση του τέλους ύδρευσης, εφόσον η Νομαρχία δε διαθέτει ειδικά κονδύλια.

Ας σημειώσουμε εδώ, ότι θεωρούμε πολύ χρησιμότερο οι νέοι δωρητές του χωριού να αναλαμβάνουν τα έξοδα μιας σωστής αναπαλαιώσης παρά να πετούν τα χρήματά τους για την κατασκευή ολοκαίνουριων και αμφιβόλου αισθητικής και χρησιμότητας βρυσών με κοινοτικό νερό.

5ο) Τελειώνοντας να θίξω και το «απαγορευμένο» θέμα της εμφάνισης του χωριού μας. Ο διατηρητέος αυτός παραδοσιακός οικισμός σιγοκαταστρέφεται από τις αυθαιρεσίες κάθε εί-

Η κατάντια της αναστηλωμένης Τζάμινας.

δους: μπετόν, τσιμεντόλιθοι, κεραμίδια, λαμαρίνες και αλουμίνα έχουν πάρει τη θέση της πέτρας, της πλάκας και του ξύλου. Είδαμε κυκλαδίτικα γαλάζια παράθυρα σε κατάλευκες από πλακίδια προσόψεις, είδαμε δίμετρους ατσάλινους φράχτες από το φόβο των περιφερόμενων κατοικίδιων αιοπροβάτων. Μήπως η Κοινότητα ξεχνά τις υποχρεώσεις της; Μήπως πρέπει να τονίσει την ανάγκη χρήσης μόνο των παραδοσιακών υλικών χρωμάτων και τεχνικών;

Γράφτηκε Λέχθηκε Γράφτηκε Λέχθηκε Γράφτηκε

«Καθημερινή» 25.171/4-9-2002

Τα δεινά του ορεινού πληθυσμού

Ο διευθυντής της εφημερίδας σας κ. Αντώνης Καρακούσης σε πρωτοσέλιδο σχόλιό του με θέμα: «Περί ελλειμμάτων» («Η Καθημερινή» 17-8-2002) εύστοχα καταλήγει: «...Ίσως η πρόοδος στον τομέα της δημόσιας τάξης να αποτελέσει τον οδηγό για την υπερνίκηση και των πολλών άλλων ελλειμμάτων, που καταδυναστεύουν τη σύγχρονη Ελλάδα». Θα αναφερθώ σύντομα σε ένα από τα πλείστα ελλείμματα ζωής της χώρας μας που βασανίζει τον ορεινό πληθυσμό μας.

Οι ήρωες κάτοικοι της ορεινής υπαίθρου δεινοπαθούν από πολλά, κυρίως από την απαράδεκτη οδική σύνδεση με τα αστικά κέντρα. Συγκεκριμένα, το κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρρύτες, παλιά δήμος, αυτή την ώρα έχει στα βουνά του δεκαέξι χιλιάδες πρόβατα. Ο αριθμός των ζωντανών ενθουσιάζει τους μη γνωρίζοντες. Η πραγματικότητα είναι οδυνηρή και το πτωτικό περίγραμμα προβατοτροφίας δραματικό. Ο λόγος απλός:

Τα βουνά μας, το ορεινό συγκρότημα των βοσκοτόπων των Καλαρρυτινών σε ημέρες προκοπής έτρεφε τριάντα έξι χιλιάδες πρόβατα. Έτσι η σημερινή κατάσταση είναι τραγική λόγω της ετήσιας αριθμητικής πτώσης που χρόνο με τον χρόνο αυξάνεται.

Που οφείλεται η πτώση των είκοσι χιλιάδων προβάτων; Στην εγκληματική αδιαφορία της πολιτείας που αναλώνεται με κουφότητες και δεν ανασκουμπώνεται με σοβαρότητα, υπευθυνότητα, νεύρο στα ζωτικά προβλήματα του λαού μας. Με «φτηνοδεξιώσεις» δεν λύνονται τα προβλήματα!!!

Το σημερινό ζωικό κεφάλαιο των Καλαρρυτινών, τα δεκαέξι χιλιάδες ζωντανά με τις οικογένειες των προβατοτρόφων, διαχειμάζουν σε διάφορα μέρη της Θεσσαλίας. Ο αυτοκινητοδρόμος Καλαρρυτινών προς το θεσσαλικό κάμπο σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων είναι χωματόδρομος, δύσβατος και επικίνδυνος. Ο μισός είναι στην αρμοδιότητα της Νομαρχίας Ιωαννίνων και ο υπόλοιπος στη Νομαρχία Τρικάλων.

Οι ξωμάχοι της Πίνδου δεκαετίες διαμαρτύρονται προφορικά και γραπτά για την κατάντια και η πολιτεία κωφεύει και λειδορεί ασυστόλως! Φορείς της πολιτείας κατά καιρούς τους επισκέπτονται και προφέρουν ηχηρά ανόητα λόγια που προκαλούν τη μήνη των τριών βοσκών.

Αν μιλήσουμε για την κατάσταση των αυτοκινητοδρόμων σε χωματόδρομους από το χωριό για τις στάνες και τις συνθήκες διαβίωσης στα κοπάδια η περιγραφή θα μιλήσει για τριτοκοσμικές καταστάσεις. Εύλογα ερωτάται: Πώς να μείνει ένας ρωμαλέος πληθυσμός του τόπου μας σε μια περιοχή, όπου η πολιτεία απουσιάζει αδικαιολόγητα; Πώς να μεταφέρει ο κτηνοτρόφος την παραγωγή του στις περιοχές της κατανάλωσης, όπου ο «κούκκος στοιχίζει αηδόνι».

Γιατί τα γράφουμε αυτά; Τα παραπάνω δεν είναι γραφή, είναι: οίηση, θρήνος, πόνος απέραντος από τα φυλλοκάρδια των τίμιων ξωμάχων που προσφέρουν εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο πλείστα στην εθνική οικονομία, στον τόπο και η πολιτεία ως άστοργη μητέρα αποστρέφεται τα παιδιά της».

Ιωάννης Γ. Θεοχάρης
π. Λυκειάρχης - Ιωάννινα

Σ.Σ. Δεν γνωρίζουμε αν οι αρμόδιοι θ' απαντήσουν μέσω της «Καθημερινής» στην επιστολή του κ. Ιωάννη Θεοχάρη. Η έκδοσή μας πάντως δε ζητάει έγγραφη απάντηση με «θα» αλλά προτιμάει την απάντηση με έργα. Εμπρός λοιπόν κύριοι αρμόδιοι ξεκινήστε με την ασφαλιστική του δρόμου Καλαρρύτες-Θεσσαλία, ο οποίος έχει προταθεί και στις μελέτες, Ανάπτυξης Ορεινών Όγκων. Περιμένουμε!!!

γΕωτρόπιο της «Ελευθεροτυπίας» τεύχ. 135/9-11-2002

Διάλειμμα στη μοναξιά

Μόλις κατάλαβαν ότι το χωριό έχει επισκέψεις, έσυραν τα κουρασμένα πόδια μέχρι το περίτεχνο σοκάκι της εισόδου, για να μιλήσουν με κάποιον, για να πάρουν τα μαντάτα.

Οι κάτοικοι το χειμώνα στους Καλαρρύτες δεν ξεπερνούν σε αριθμό τα δάχτυλα των χεριών. Μόνο τους ζεστούς μήνες, που το χωριό γίνεται τόπος διακοπών, υπάρχει ζωή. Έτσι, ένα μικρό διάλειμμα στη μοναξιά, η απρόσμενη επίσκεψη ορειβατών ή περιηγητών δίνει χαρά και κουράγιο στους υπερηλίκους που απέμειναν στον άλλοτε οικονομικά και κοινωνικά κραταιό πέτρινο οικισμό.

Μια καλή κουβέντα, μια καλημέρα, φτάνουν. Ένας λόγος παρηγορίας είναι μεγάλης αξίας. Αφού συνήθως στον κρωγμό ενός μοναχικού αετού, πέρα από την πλαγιά, εκεί που φαίνεται και το απέναντι χωριό, το Συρράκο, απαντά πλέον μόνο η ηχώ.

Νίκος Τσιαμτσίκας

«Η Καθημερινή-Επτά ημέρες» 10-11-2002

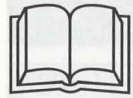
«ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΒΟΥΝΑ – Φύση και κατοίκηση». Το ενδιαφέρον για την κτηνοτροφία, άρθρο του φίλου των Καλαρρυτινών Καθηγητή-Ανθρωπογεωγράφου του Πανεπιστημίου Nanterre Παρισιών κ. Michel Sivégnon διακόσμησε η μιάμιση σελίδας φωτογραφία του ΤΑΚΗ ΤΛΟΥΠΑ (1975) με τα Φασουλαίικα πρόβατα στην τοποθεσία ΝΕΓΚΡΙ. Χάρμα οφθαλμών. Βρέστε το περιοδικό και απολαύστε την.

«Ταχυδρόμος» τεύχος 143/23-11-2002

«Στις αετοφωλιές της Πίνδου» (κείμενο-φωτογραφίες: Γιάννης Ντρενογιάννης). Τέσσερις σελίδες γεμάτες με Καλαρρυτινούς και Συρακούς. Συγκινητικό το ενημερωτικό κείμενο, στολισμένο με αξιόλογες φωτογραφίες. Δε λείπουν βέβαια ο τοπικός χάρτης και τα «ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ». Πληθαίνουν τα δημοσιεύματα για τον τόπο μας σε μεγάλου κύρους έντυπα τα οποία θα φέρουν επισκέπτες. Είμαστε έτοιμοι να τους υποδεχτούμε;

Δεν είναι όμως μόνο αυτό το δημοσίευμα του Γιάννη Ντρενογιάννη, αλλά μαζί με το σκηνοθέτη-παραγωγό ντοκιμαντέρ Γιώργο Κολόζη έπλεξαν διαζώσης στην εκπομπή «Πρωταγωνιστές» 29-11-2002 της NET το εγκώμιο των Καλαρρυτινών και Συρακού. Προβλήθηκαν και αποσπάσματα από ντοκιμαντέρ για τα χωριά και το ποτάμι.

Σας ευχαριστούμε όλους και πάντα ευπρόσδεκτοι στους Καλαρρύτες. Μη μας ξεχνάτε.

Διαβάσαμε...

και σας παρουσιάζουμε

Αυτή η στίλη της έκδοσής μας θα παρουσιάζει βιβλία παλιότερης ή πρόσφατης έκδοσης με θέματα που αγγίζουν τα κοινά ενδιαφέροντα όλων μας, δηλαδή τους Καλαρρυτίες, την Πίνδο και την Ήπειρο, την ιστορία, τη λογοτεχνία, τις τέχνες και τη φύση τους. Το πρώτο βιβλίο είναι έκδοση του 1983 του Δήμου Ιωαννιτών με θέμα την ηπειρωτική αργυροχοΐα. Είναι εργασία της τότε φοιτήτριας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Γιασμίνας Μωυσεΐδου.

ΓΙΑΣΜΙΝΑ ΣΤΥΛ. ΜΩΥΣΕΪΔΟΥ

Η ΑΡΓΥΡΟΧΟΪΑ ΣΤΗΝ ΉΠΕΙΡΟ

ΑΘΗΝΑ 1983

Η Αργυροχοΐα στην Ήπειρο

Η εξέλιξη της αργυροχοΐας στην Ήπειρο από το 1430 (αρχή της Τουρκοκρατίας) μέχρι σήμερα είναι συνυφασμένη με την ιστορική και πολιτιστική ζωή των Ιωαννίνων και την πορεία των συντεχνιών μέσα από τις εμπορικές και οικονομικές λειτουργίες του τόπου. Αποφασιστικό ρόλο στην εξέλιξη αυτή έπαιξαν τα κεφαλοχώρια Καλαρρυτίες και Συρράκο, που διατηρούσαν τις δικές τους αυτόνομες κοινοτικές ομοσπονδίες με αρκετά χωριά, προστατευμένα από τη Βαλιντέ Σουλτάνα (Βασιλομήτορα) στην οποία υπάγονταν.

Η εξέλιξη της αργυροχοΐας δεν παρακολουθείται με ακρίβεια κατά τους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας, αλλά ούτε και στα χρόνια του Δεσποτάτου των Ιωαννίνων, γιατί μας λείπουν οι συνεχείς μαρτυρίες και τα αργυρά αντικείμενα εκείνης της εποχής. Η συγγραφέας ωστόσο στη μελέτη της υποθέτει ότι τα βλαχόφωνα χωριά μας είχαν μία μικρή παραγωγή σε αργυρά αντικείμενα τα πρώιμα εκείνα χρόνια.

Στη διάρκεια του 16ου αιώνα αρχίζει να βελτιώνεται το συντεχνιακό σύστημα που λειτουργούσε στην Ήπειρο και αλλού, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται η παραγωγή των αργυροχόων.

Εμφανίζονται τότε τα «ισνάφια» με τη γνωστή μορφή τους και ακμάζουν το 17ο και το 18ο αιώνα. Αυτή την εποχή ξεκινούν και οι πρώτες μαρτυρίες για επώνυμους ηπειρώτες αργυροχόους, που δημιουργούν στα Γιάννενα και γίνονται θρύλος. Ανάμεσά τους είναι οι ξακουστοί Σουγδουρήδες, των οποίων οι λουλουδένιες διακοσμήσεις δημιουργούν το δικό τους στυλ, τα λεγόμενα «σουγδουρά». Το πλήθος των συντεχνιωτών μαστόρων, παργιών και καλφάδων της εποχής εκείνης πρέπει να αποτελούσε σημαντικό αριθμό μέσα στην πόλη, ζούσαν

μάλιστα όλοι μαζί σ' ένα είδος κοινοβιακής-οικογενειακής ζωής.

Στις συντεχνίες των ασημιτζήδων περιλαμβάνονταν και οι πλανόδιοι χρυσοκοί, που ταξίδευαν με δύο τσιράκια (βοηθούς) και τα εργαλεία τους σε πόλεις και χωριά, στήνοντας τα πρόχειρα εργαστήριά τους, όπου υπήρχε πελατεία. Οι πλανόδιοι συναντούν τους τοπικούς μεγαλοαργυροχόους στα εμπορικά πανηγύρια κάθε περιοχής. Όταν σταδιακά ανοίγει το εμπόριο με την Ευρώπη και τη Μικρά Ασία, τα αργυρά προϊόντα μεταφέρονται εκεί με τα καραβάνια, που καλύπτουν δρομολόγια με συγκεκριμένους σταθμούς περίπου δυο φορές το χρόνο.

Οι Καλαρρυτινοί και Συρρακιώτες κτηνοτρόφοι, που ξεχειμωνιάζουν στο Θεσσαλικό κάμπο, μετατρέπονται και αυτοί από τις αρχές του 17ου αιώνα σταδιακά σε πλανόδιους εμπόρους προωθώντας τα τυροκομικά προϊόντα τους, το μαλλί και τα δέρματα των ζώων. Επιστρέφουν στα χωριά τους με χρήματα και γνώσεις, με αποτέλεσμα να αρχίσουν να καλλιεργούν τις παραδοσιακές τέχνες. Ανέπτυξαν τη ραπτική, την υφαντική και την αργυροχοΐα με δική τους, αλλά και με ξένη πρώτη ύλη (μακεδονικό βαμβάκι, μεταξωτό Αγίας, ασήμι). Η εξέλιξη των Καλαρρυτινών και των Συρρακιωτών συνεχίζεται όλο το 18ο αιώνα και το 1810 τους βρίσκουμε να ακμάζουν και να έχουν εντονότατη εμπορική δραστηριότητα. Οι τεχνίτες ταξιδεύουν παντού, όπου υπάρχει ζήτηση: από Λιβόρνο και Τεργέστη στη Βιέννη, από τη Μόσχα μέχρι την Αίγυπτο. Το 1815 οι Καλαρρυτίες έχουν 200 οικογένειες και αρκετούς διάσημους αργυροχόους, τους Τζιμούρηδες, τον Μπάφα, τους Πολυχρόνηδες, Παπαμόσχους, Παπαγεωργίου, τον Βούλγαρη, τον Ποντίκη. Οι δημιουργίες των εργαστηρίων τους ταξιδεύουν παντού. Ο Αλή Πασάς συνεχίζει να προστατεύει τα χωριά αυτά, όμως οι διενέξεις του με την Πύλη οδηγεί στην καταστροφή τους από το Χουρσίτ. Τον Ιούνιο του 1821 επα-

Διαβάσαμε...

και σας παρουσιάζουμε

Συνέχεια από τη 14η σελίδα

ναστατούν από τους πρώτους και τα χωριά καίγονται. Οι ξεριζωμένοι Καλαρρυτινοί στεργιώνουν κυρίως στα Ιωάννινα και στη Ζάκυνθο, όπου υπάρχει ηπειρώτικη παροικία από το 1800 (κυρίως με Σουλιώτες και Παργιανούς διωγμένους από τον Αλή Πασά) και σχηματίζεται η συνοικία «Καλαρρυτίτικα». Εκεί ξαναστήνουν τα αργυροχοεία τους ο Τζιμούρης, ο Μπάφας, οι Βαρσάμηδες. Στην Κέρκυρα εγκαταστάθηκαν ο Θανάσης Παπαγεωργίου και ο Σπύρος Παπαμόσχος.

Μετά το 1822 όλη η ηπειρώτικη αργυροχοΐα στηρίζεται στα Γιάννενα και στα Επτάνησα, όπου όμως εκεί σταμάτησε να εξελίσσεται γύρω στα 1920. Το 1930 δημιουργήθηκε στα Γιάννενα η Σχολή Αργυροχοΐας με τις επίμονες προσπάθειες του Μητροπολίτη Σπυριδωνα Βλάχου και της Αγγελικής Χατζημιχάλη της περίφημης λαογράφου. Τα εργαστήρια γνωστών αργυροχόων όπως των Κόντων και των Χατζήδων λειτουργούν στα Γιάννενα από το δεύτερο μισό του 19ου αι. μέχρι σήμερα.

Ακολουθεί στο βιβλίο μία περιγραφή των κοσμηκών και των εκκλησιαστικών αργυρών αντικειμένων που κατασκευάζονταν τότε: εξαρτήματα γυναικείας και αντρικής φορεσιάς, οικιακά σκεύη και εκκλησιαστικά λειτουργικά σκεύη. Περιγράφονται τα υλικά και οι μέθοδοι παραδοσιακής κατασκευής των αργυρών, καθώς και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων.

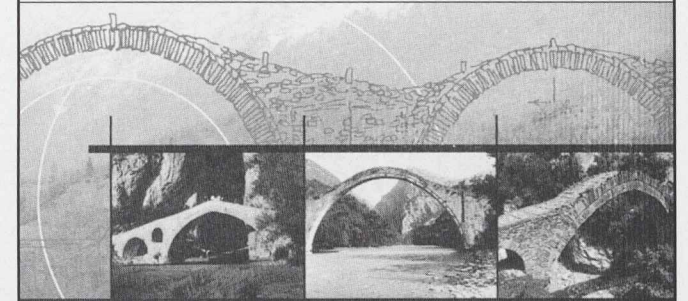
Σημαντική είναι και η προσφορά της Γιασμίνας Στ. Μωυσεΐδου στη βιβλιογραφική κάλυψη του θέματος που μελετά. Είναι βέβαιο ότι όποιος θελήσει να μελετήσει τα βιβλία, στα οποία αναφέρεται, θα αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις για να αντιληφθεί σε βάθος τη σημασία της Ηπειρώτικης Αργυροχοΐας.

..... ❁

Ασημένιο ηπειρώτικο κεμέρι.

Παρακολουθήσαμε...

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΕ ΤΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΤΡΙΝΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ

Α' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΕ.ΜΕ.ΠΕ.Γ.

Περί Πετρογέφυρων...

10 Εισηγήσεις
& 1 Μουσική ΑφήγησηΣάββατο, 23 Νοεμβρίου 2002, 9:30 π.μ.-1:30 μ.μ.
στην ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Δ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ:** Το μήνυμα που κουβαλάνε τα πέτρινα γεφύρια στο διάβα των αιώνων.
- Ν. ΚΟΚΚΑΣ:** Τα πέτρινα γεφύρια στον ορεινό όγκο της Ροδόπης (ορεινοί δρόμοι και κόμβοι επικοινωνίας στην οροσειρά της Ροδόπης κατά το 18ο και 19ο αιώνα).
- Π. ΚΑΜΗΛΑΚΗΣ:** Οι χορηγοί της κατασκευής γεφυριών.
- Α. ΠΕΤΡΩΝΩΤΗΣ:** Γεφύρια της Ναυπακτίας.
- Θ. ΦΩΤΣΗΣ:** Η γέφυρα Παλιοσίνδας στη Θεσπρωτία. Εφαρμογή των συμπερασμάτων στη γέφυρα της Άρτας.
- ΤΡΙΜΙΝΑ ΜΠΡΑΤΙΕ:** Η Πομάκικη παραλλαγή «του γιοφυριού της Άρτας». Τραγουδάει και παίζει καβάλι ο Αλή Ρόγγο από τη Γλαύκη Ξάνθης.
- Θ. ΧΑΜΑΚΟΣ:** «Τούρκικα γεφύρια της Ανατολής». Μια πολύτιμη συμβολή στη βιβλιογραφία της γεφυροποιίας.
- Γ. ΤΣΟΤΣΟΣ:** Τα πέτρινα γεφύρια ως τεκμήρια για τον καθορισμό της πορείας των ιστορικών δρόμων. Το παράδειγμα της Β.Δ. Ελλάδας.
- Σ. ΜΑΝΤΑΣ:** Καταγραφή των πετρογεφυριών στη Βόρεια Ήπειρο. Προσπάθειες, προβλήματα, αποτελέσματα.
- Α. ΓΑΛΕΡΙΔΗΣ:** Τα πολύτοξα πεδινά γεφύρια.
- Δ. ΜΠΑΛΟΔΗΜΟΣ:** Γεωμετρική τεκμηρίωση πέτρινων τοξωτών γεφυριών. Δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου. Εφαρμογές στο Κεντρικό Ζαγόρι.

Σ.Σ.: Η έκδοσή μας εξασφάλισε τη συνεργασία του φίλου και Προέδρου του ΚΜΠΓ Σπύρου Μαντά και θα παρουσιάσει από το περιοδικό μας τα Καλαρρυτιώτικα Γεφύρια.

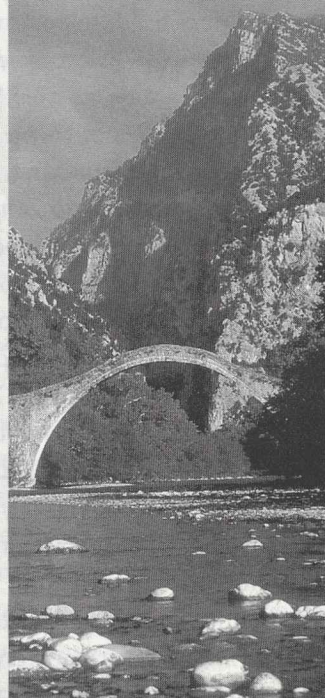
*Οι Νέες Εκδόσεις που αφορούν τα Δυτικά Τζουμέρκα
Διατίθενται στα Δημαρχεία και στα Κοινοτικά Καταστήματα*

ΠΛΗΡΗΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΔΥΤΙΚΑ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΚΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΑ

ΔΥΤΙΚΑ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΚΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΑ

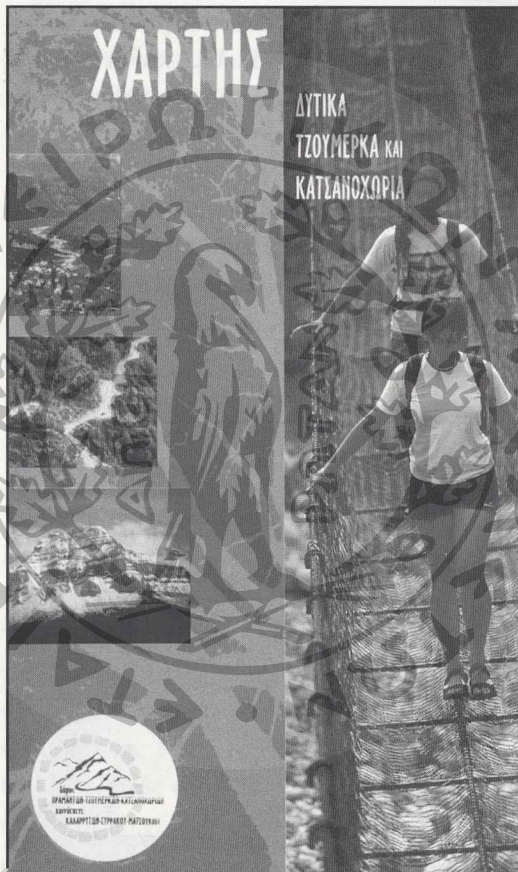
ΓΙΟΡΤΕΣ & ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

ΔΥΤΙΚΑ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΚΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΑ

ΧΑΡΤΗΣ

ΔΥΤΙΚΑ
ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΚΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΟΧΩΡΙΑ

ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.
ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πρόγραμμα
Leader II

Παραγωγή: Next Advertising
Slides: Χρ. Λάμπρης / Trekking Hellas

